

Årsmöte 2017

ÅRSMÖTESHANDLINGAR FÖR LIBERALERNA SKÅNES ÅRSMÖTE 20170429

Liberalerna

Dagordning

1. Årsmötet öppnas
2. Val av ordförande, vice ordförande och sekreterare för mötet
3. Val av två protokolljusterare och rösträknare för mötet
4. Frågan om mötet behörigen utlysts
5. Fastställande av föredragningslista
6. Fastställande av röstlängd
7. Förbundsstyrelsens verksamhetsberättelse 2016
8. Bokslut 2016 och revisionsberättelse
9. Redovisning av mottaget partistöd 2016
10. Fråga om ansvarsfrihet
11. Anmälan av budget och verksamhetsplan 2017
12. Fastställande av riktlinjer och tidplan för nomineringsarbetet inför valet 2018
13. Fastställande av förhandlingsordning
14. Årsmotioner och förbundsstyrelsens yttranden
15. Fastställande av antalet vice ordförande, övriga ordinarie ledamöter och ersättare i förbundsstyrelsen
16. Nominering och val för tiden intill nästa årsmöte av:
  - a) ordförande i länsförbundet och dess styrelse
  - b) vice ordförande i länsförbundet och dess styrelse
  - c) övriga ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen
  - d) eventuella ersättare i förbundsstyrelsen
17. Val av två revisorer och ersättare för dessa
18. Val av valberedning tillika nomineringskommitté
19. Val av ombud och ersättare till Liberalernas landsmöte
20. Val av ombud och ersättare till Liberalernas partiråd
21. Övriga eventuellt förekommande val
22. Fastställande av serviceavgift nivå 2018 och 2019
23. Rapport från regiongruppen
24. Eventuella frågor till förtroendevalda
25. Eventuella förslag till uttalanden
26. Övriga frågor
27. Årsmötet avslutas

Ordförande har ordet

Vi lever i omvälvande tider. Det senaste året har den politiska utvecklingen gått åt ett håll som få av oss kunnat förutse. I USA har Donald Trump valts till President på en politisk agenda som, bokstavligen, bygger murar mellan folk. I Storbritannien har briterarna valt att lämna den europeiska unionen. Samtidigt fortsätter inbördeskriget i Syrien. I Irak pågår hårda strider mot IS. Över Medelhavet fortsätter människor att försöka ta sig till Europa. Och överallt tycks Ryssland flytta fram sina positioner.

ÅRSMÖTE
2017

Som Liberal är det lätt att oroas över utvecklingen. Inte minst som dessa händelser ger efterdyningar även i Sverige. Vi har sett det i diskussionerna kring Sverigedemokraterna. Under lång tid har den gemensamma allianslinjen varit att inte förhandla med SD. Denna linje övergavs nyligen av Moderaterna. Jag har varit tydlig med var jag står i frågan. Jag pratar med sverigedemokrater i matkän, på resor och möten. Jag informerar och diskuterar med sverigedemokrater. Jag tycker det är bra när SD ibland röstar på Alliansens förslag i riksdagen så att vi tillsammans kan stoppa dålig politik från regeringen. Men jag förhandlar inte med dem. Att moderaterna landat i en annan ståndpunkt tycker jag är olyckligt. Jag anser att det bästa vore om alliansen höll ihop.

Ett annat sätt att se på den politiska utvecklingen är genom att konstatera att det sällan funnits ett så stort behov av ett starkt liberalt parti. Vårt parti och den ideologiska grund vår politik vilar på är det främsta skyddet mot ytterkantspolitik. Där Liberalismen står stark vinner populismen inga triumfer. Det är ett budskap vi ska ta med oss när vi nu börjar gå in i valförberedelser. Det är vår uppgift att stå upp för humanism och frihet från förtryck. Det är upp till oss att försvara internationellt samarbete, frihandel och den europeiska gemenskapen. Det vilar på oss att politikens mål alltid är den enskilda människan, aldrig systemet.

Arbetet med att ta fram ett starkt manifest att gå till val på har påbörjats. I Skåne har vi tagit på oss ledartröjan. Projektet "Skåne visar vägen" har fortsatt under hösten och våren. Det syftar dels till att ta fram förslag till Landsmötet hösten 2017, dels till att identifiera möjliga politiska initiativ i kommunerna. Ett antal arbetsgrupper har arbetat fram en rad förslag som presenterats till Länsförbundets styrelse. Under våren kommer även en rad öppna möten att hållas där vi sätter fokus på aktuella frågor.

Under året höll länsförbundet ett uppskattat Skåneråd i Malmö för att behandla Liberalernas förslag till ett integrationspolitiskt program. Talare var Liberalernas integrationspolitiska talesperson, Fredrik Malm, och samtliga skånska riksdagsledamöter deltog. Ett 30-tal yrkanden från föreningar och enskilda medlemmar behandlades under mötet, som leddes av Allan Widman. På partirådet hade Skåne sedan 9 valda ombud på plats i Stockholm, vilka förde fram de tankar Skånerådet lyft. Vårt tilläggsyrkande om en förkortad asylprocess hos Migrationsverket röstades igenom av partirådet.

Under året har partiet jobbat mycket med satsningen "Vi ska bli fler". Målet är att vi ska nå 18 000 medlemmar 2018. Skåne har verkligen visat framfötterna i denna satsning. Vi har uppfyllt alla uppsatta mål. Under 2017 kommer vi att fortsätta arbetet för att öka antalet skåningar som är liberaler!

Vi rör oss mot valtider. Jag är alldeles övertygad om att det bästa för Sverige vore om vi fick en stark alliansregering. Det sämsta för Alliansen, och därmed för svensk borgerlighet, vore om vi fick ökad splittring och en svagare gemenskap. Istället för att bråka inbördes vill jag att vi nu fokuserar på att tillsammans stärka Alliansen inför valet 2018. Vi är redo att ta oss an utmaningen. Mot en ny regering 2018!

Christer Nylander

Förbundsordförande Liberalerna Skåne

Verksamhetsberättelse 2016

ÅRSMÖTE 2017

Styrelsen

Styrelsen för Liberalerna i Skåne har under verksamhetsåret 2016 bestått av:

Christer Nylander, Kristianstad, ordförande
Cristina Glad, Malmö, 1:e vice ordförande
Malin Henriksson, Simrishamn, 2:e vice ordförande

Ledamöter:

Charlotte Ramel-Andersson, Sjöbo
Christer Sörliden, Helsingborg
Ewa Bertz, Malmö
Henrik Thorsell, Vellinge
Inger Tolsved Rosenkvist, Lund
Pierre Månsson, Kristianstad
Susanne Bäckman, Bromölla
Torbjörn Ekelund, Svalöv
Torkild Strandberg, Landskrona

Ersättare:

1. Karl Philip Nilsson, Landskrona
2. Camilla Mårtensen, Kävlinge
3. Marianne Littke, Hässleholm
4. Kerstin Lingebrant, Ängelholm

Styrelsen har sammanträtt vid 8 tillfällen under verksamhetsåret.

Emma Bjarnevik har adjungerats till sammanträdena som representant för Liberala ungdomsförbundet Skåne. Liberala studenter Skånes Henrik Öhlander samt Liberala Kvinnors ordförande Frida Svensson har adjungerats till sammanträdena under verksamhetsåret. De skånska riksdagsledamöterna och gruppledaren i regiongruppen har inbjudits till styrelsens sammanträden.

Arbetsutskottet

Arbetsutskottet för Liberalerna i Skåne har under verksamhetsåret 2016 bestått av:

Inger Tolsved Rosenkvist, ordförande

Ledamöter:

Henrik Thorsell
Pierre Månsson
Susanne Bäckman
Torbjörn Ekelund, kassör

Arbetsutskottet har sammanträtt vid 8 tillfällen under verksamhetsåret.

Kanslichefen Lisa Flinth har fungerat som sekreterare vid både arbetsutskottet och styrelsens sammanträden. Biträdande kanslichef

Fredrik Sjögren har närvarat som adjungerad vid flertalet av mötena.

All dokumentation kring sammanträdena i både arbetsutskott, styrelse och valberedning finns samlad i partiets virtuella kontor Evernote.

Revisorerna Anneli Bojesson, Malmö och Henning Schale, Lund, har inbjudits att närvara vid både styrelse- och arbetsutskotts-sammanträdena för att kunna fullgöra sitt revisionsuppdrag. Revisorerna har löpande fått information om verksamheten genom skriftlig dokumentation i form av möteshandlingar och protokoll. Revisorerna har haft ett fysiskt avstämningstillfälle med kassör Torbjörn Ekelund, kassaförvaltaren Rune Andersson, arbetsutskottsordförande Inger Tolsved Rosenkvist och kanslichef Lisa Flinth för att revidering av verksamhet och räkenskaper.

Verksamhetsåret 2016

Verksamhetsberättelsen tar upp organisationens verksamhet under 2016. Mycket av det arbete som gjorts, har gjorts löpande och spänner över hela verksamhetsåret.

Skåne visar vägen

Styrelsen har målmedvetet fortsatt på den inslagna vägen för att se till så att länsförbundet i Skåne har en framträdande opinionsbildande roll i Liberalerna Sverige under devisen - Skåne visar vägen.

Skåne behöver en politik för framtiden, där individers potential tas tillvara och frigörs. Där kunskap uppvärderas, nyfikenhet uppmuntras, entreprenörskap främjas och där rörlighet, såväl social som geografisk, underlättas. Detta gäller inte minst i flyktingkrisens spår. Endast så kan rätt förutsättningar ges till vård- och omsorgsverksamheten och andra gemensamma utmaningar. Skåne behöver med andra ord ett starkt Liberalerna. Därför måste den valförlust partiet upplevde 2014 nog analyseras ur ett skånskt perspektiv och politiska förslag anpassade efter Skånes skiftande verkligheter arbetas fram. Detta är syftet med processen ”Skåne visar vägen”.

4 styrgrupper med av styrelsen utvalda medlemmar tillsattes inom områdena ekonomi, jobb, integration, utbildning samt regionala frågor. Dessa har fått till uppgift att under år 2016 kalla till öppna möten med medlemmar och ta fram ett antal konkreta politiska förslag

för vidare diskussion. Under året övertog Re-KoRi-gruppen ansvaret för integrationsfrågorna då det fanns ett påtagligt behov att partiets ledande företrädare tog ansvar för frågorna med anledning av flyktingsituationen.

Medlemmar

I slutet av 2015 bestod länsförbundet Skåne av totalt 1 764 medlemmar fördelade på de 33 kommunerna. I slutet av 2016 hade antalet ökat till 1 805 medlemmar. Vi nådde därmed vårt medlemsvärvningsmål i det nationella projektet "Vi ska bli fler" med måluppfyllelsen 101 procent.

Detta utfall är resultatet av en stark fokusering på värvning men också på att behålla nuvarande medlemmar. länsförbundet och via motivation till kommunföreningar och enskilda medlemmar arbetat intensivt med "Vi ska bli fler".

Styrelsen har haft ett tydligt fokus på att Skåne ska visa vägen även på det här området. I slutet av 2016 fattades beslut om en tvåårig riktad satsning. En projektledare, Malin Henriksson, engagerades för att säkerställa att de uppsatta målen nåddes. Projektledaren har också uppdraget att se till så att det finns en långsiktig strategi för att vi ska fortsätta vara framgångsrika. Det finns nu en verksamhetsplan för hur Skåne ska fortsätta nå de nationellt antagna medlemsvärvningsmålen.

Lund, Malmö, Helsingborg, Kävlinge och Simrishamn uppmärksammades av riksorganisationen för att ha varit framgångsrika när det gäller antalet nya medlemmar. Inför 2017 görs en riktad insats när det gäller förmågan att behålla medlemmar. En av de framgångsrika värvningskommunerna har tyvärr tappat fler medlemmar än vad de värvat. Detta kan inte fortsätta vi måste bli bättre på både mottagande och på att få medlemmarna att känna att det är relevant och attraktivt att fortsätta medlemskapet.

Möten och träffar

En rad sedvanliga möten med medlemmar har hållits under 2016, varav de största är riksmötet, årsmötet och Skånerådet med temat integration.

Runt om i Skåne sjuder det av aktivitet med träffar och sammankomster för att prata politik på både lokal men också på regional nivå. Länsförbundets kansli bistår med praktiskt stöd i både planering och genomförande.

Det har under året genomförts inte mindre än 22 möten ledda av mötesledare som utbildats

inom Studieförbundet Vuxenskolas satsning (O)vanliga möten. Susanne Bäckman, Bromölla och Louise Eklund, Malmö är båda utbildade och står till tjänst för den som behöver stöd i att arrangera nytänkande möten.

Riksmöte 2016

Under Liberalernas riksmöte i Linköping den 23-24 april deltog kansliets personal samt 60 skånska medlemmar. Kansliet bidrog med rese- och hotellbokningar samt ordnade ett skånskt mingel innan lördagens middag. För dem som så önskade fanns det möjlighet att under middagen sitta tillsammans med övriga skåningar.

Årsmöte 2016

Liberalerna Skåne höll sitt årsmöte den 13 mars, på Lindbergska skolan i Lund.

Mats Persson var mötesordförande och inbjuden årsmötestalare var innovationslandstingsråd Daniel Forslund (L).

Årsmötesuttalande antogs och skickades som pressmeddelande:

Liberalerna i Skåne utmanar Socialdemokraterna på debatter om svenska modellen

Liberalerna Skåne utmanar Socialdemokraterna på debatter runt om i Skåne kring vilka reformer som krävs för att fler människor ska få möjlighet till egen försörjning och hur den svenska välfärdsstaten bäst värnas.

- Sverige står inför stora utmaningar. Om vårt land även fortsättningsvis ska vara en stark välfärdsstat så krävs reformer så att människor får större möjligheter att skaffa sig ett arbete och därmed en egen försörjning. Idag tvingas många människor in i bidragsberoende för att trösklarna in på arbetsmarknaden är för höga, vilket cementerar utanförskapet, säger Christer Nylander (L), nyligen omvald ordförande för Liberalerna i Skåne.

- För Liberalerna handlar den svenska modellen i grunden om att ge alla människor, oavsett bakgrund, en chans att bli självförsörjande och att inte tvingas att leva på bidrag.

Jag noterar att Socialdemokraterna tänker ta strid för den svenska modellen. Det tänker Liberalerna också göra, men det kräver ett omtag av den politik som förs idag. Därför utmanar vi Socialdemokraterna debatter runt om i Skåne under våren, avslutar Christer Nylander (L).

Skåneråd

Ett Skåneråd hölls den 7 november oktober, på Hotell St Jörgen i Malmö. Riksdagsledamot Fredrik Malm (L) föredrog det programförslag han varit med och tagit fram - Stärk individen motverka parallellsamhällen. 46 yrkanden inkom från våra medlemmar/föreningar och

behandlades till ett färdigt ställningstagande. Mötet ställde sig bakom det framtagna förslaget till Liberalernas nya integrationspolitiska program som partirådet senare antog.

Samtliga medlemmar var inbjudna att delta, 40 ombud registrerades och fler än 100 medlemmar närvarade.

Det integrationspolitiska program antogs sedan av Liberalerna på ett partiråd i Stockholm, den 11 november. De skånska yrkandena beaktades av partirådet.

Besök

Skåne har fått en rad besök från partiledningen och/eller riksdagspolitiker från andra delar av landet under verksamhetsåret. Kansliet har varit behjälpligt med både planering och genomförande.

Framgångsrika oppositionspolitiker

På förfrågan från regiongruppen startades under 2016 en utbildningsinsats med namnet Framgångsrika oppositionspolitiker. Syftet var att ge personerna stöd i att under ett år fokusera på rollen som oppositionspolitiker och på att bli än mer framgångsrika i den rollen.

Deltagarna under 2016 var Susanne Bäckman, Nordöstra, Louise Eklund, Sydöstra (efter flytt numera Malmö), Cristina Glad, Malmö, Malin Henriksson, Sydöstra och Camilla Mårtensen, Mellersta. Urvalet grundade sig på företrädare som ansågs kunna ta ansvar i regionpolitiken efter valet 2018, och samtliga som tillfrågades tackade ja till möjligheten.

Ett anpassat utbildningspaket togs fram, som bestod av 4 delar, där fysiska möten anordnades och uppgifter gavs som skulle utföras mellan träffarna. De medverkande anser var och en av dem att utbildningsinsatsen har varit värdefull och lärorik.

Material

Folkpartiet Skåne har agerat mellanhand mellan Riksorganisationen och kommunföreningarna gällande centralt framtaget kampanjmaterial. Länsförbundet i Skåne har också erbjudit kompletterande och billigare kampanjmaterial i samband med riksorganisationens kampanjer. Som ett mellanår och ett år med namnbyte har materialproduktionen hållits låg för att hushålla med resurserna, samtidigt som det utåtriktade arbetet inte fått lida.

Hemsida

Länets hemsida, på den nya plattformen liberalerna.se har fungerat som en informations-

källa inför möten och andra evenemang. Sidan har också fungerat som källa för inhämtning av kunskap från medlemmar och allmänhet kring vår politik.

Hur mycket föreningarna har använt hemsidan har varierat stort, men samtliga sidor har kontaktuppgifter till den lokala avdelning för att intresserade medlemmar och väljare ska kunna hitta sina företrädare.

På hemsidan har vi också, i samarbete med riksorganisationen lagt till en sida kallad Liberal Start, där den som är nyfiken på partiet, men kanske ännu inte redo att bli medlem, hittar information och kan anmäla sig för vidare kontakt.

Personal

Under verksamhetsåret har Lisa Flinth arbetat heltid som kanslichef. Fredrik Sjögren har arbetat 50 procent som biträdande kanslichef och ombudsman. Liselotte Howard har arbetat heltid som ombudsman med ansvar för administration.

Sofia Borg, kanslist har tjänstgjort deltid för länsförbundet. Lena Hjort har skött ekonomi och löner med stöd från Rune Andersson som varit behjälplig i frågor kring ekonomi. Christer Sörliden har fortsatt som timanställd med fokus på grafisk formgivning. Under året har en rad personer engagerats med tidsättning för att stötta kansliet i olika processer.

Ekonomi

Det ekonomiska bokslutet präglas av att 2016 är ett mellanvalsår och utan större händelser ur ekonomisk synpunkt. Uppdraget om att vidta stor återhållsamhet för att behålla verksamheten inom den ytterst begränsad budgetramen har förtjänstfullt fullföljts av kansliet. En större satsning beslutades av styrelsen under pågående verksamhetsår för att uppfylla målen i Vi ska bli fler. Beslutet innebar en upplösning om 150 tkr, vilket skulle finansieras genom en minskning av valfonden med motsvarande summa.

Det redovisade resultatet för 2016 följer väl den budget som föredrogs vid årsmötet 2016. Under verksamhetsåret har styrelsen, med redovisning av månadsbokslut samt två detaljerade prognoser, haft goda möjligheter till styrning och kontroll av den löpande ekonomiska verksamheten. Styrelsen lämnar före dispositioner ett bokslut med ett överskott om 157 tkr.

För finansiering av den icke budgeterade sats-

ningen för rekryteringen av nya medlemmar föreslås en upplösning om 94 tkr av balansposten för förutbetalda intäkter. Kostnaderna för satsningen stannade 56 tkr under den beslutade budgetramen samtidigt som målsättningen uppfylldes.

I enlighet med den långsiktiga planeringen för Valfond 2018 görs en avsättning om 250 tkr till valfonden. Efter dispositionerna redovisas ett nettoöverskott på 1 tkr för 2016.

Resultaträkningen: Intäkter och kostnader för verksamhetsåret följer i stort budgeten. Den kostnadspost som sticker ut är våra lönekostnader, som redovisas med drygt 100 tkr över budget. Detta beroende på den ovan nämnda satsningen på Vi ska bli fler.

Balansräkningen: Kundfordringarna innehåller inte några fordringar som inger oro för eventuella nedskrivningar eller avskrivningar. Våra likvida medel vid årsskiftet slutade på nära 1,7 milj kr, kassan är god. Med årets avsättning till Valfond 2018 med 250 tkr ökar valfonden vid årsskiftet till 750 tkr. Det fria egna kapitalet slutar på 312 tkr, en reserv för framtiden.

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltningsberättelse för år 2016. Det är styrelsen, som har ansvaret för räkenskaphandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlag för belopp och annan information i räkenskaphandlingarna. I en revision ingår att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen. Vi har granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i föreningen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot har handlat i strid med föreningens stadgar. Vi anser att vår revision

ger oss rimlig grund för vårt uttalande nedan.

- Vi tillstyrker att styrelsen och dess övriga förtroendevalda beviljas ansvarsfrihet.
- Vi tillstyrker att föreningens årsredovisning godkänns. Den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed.

Malmö 20170314
Anneli Bojesson
Henning Schale

Liberalerna Skånes verksamhetsplan för 2017-2018

ÅRSMÖTE
2017

*Antagen av Liberalerna Skånes
styrelse 2017-03-05*

1. Inledning

Vi närmar oss nu valen år 2018 och länsförbundets verksamhet kommer mer och mer att fokusera på förberedelser inför dessa. Således beskriver verksamhetsplanen den interna strukturen i länsförbundet men även hur förbundet arbetar utåt mot såväl partiets skånska avdelningar som mot väljarna.

Valrörelsen år 2018 skiljer sig i två avseenden stort från valrörelserna år 2014. År 2014 karaktäriserades av att det under juni månad hölls ett Europaparlamentsval, vilket krävde en insats, organisation och bemanning tidigare än vad som varit fallet än om det endast varit ett vanligt valår med nationella val under september månad. Samtidigt kunde stor nytta dras av arbetet inför EP-valet under hösten eftersom en lösning på många arbetsrelaterade frågor arbetades fram redan tidigt och därmed kunde fokus läggas på annat under hösten.

Även om hänsyn endast tas till 2014 års nationella val finns det stora skillnader jämfört med idag. Dels är Liberalerna Skånes resurser avsevärt mer begränsade än tidigare, vilket förstås grundar sig i valresultaten från de föregående valen. Dels har vi en valutvärdering från år 2014 att utgå ifrån i planeringen av länsförbundets insatser. Denna slår tydligt fast vad som fungerade väl och som behöver vidareutvecklas samt vad som inte ledde till den utdelning vi önskat oss och som därför bör undvikas.

Det övergripande målet måste hela tiden vara att våra insatser ska växla ut i så många röster i såväl kommun-, region-, som riksdagsvalen som möjligt. Därför behöver länsförbundet prioritera sådana insatser framför andra som möjligen är populära inom partiet eller görs av hävd men som visat sig få liten effekt på slutresultatet.

Förutsättningarna för en väljarundersökning kring vilka målgrupper partiet främst ska rikta sig mot bör övervägas så att vårt arbete ger maximalt utslag. I väntan på en sådan är det dock viktigt att konstatera att vi, för att maximera utslaget, inte kan lägga fokus på målgrupper som partiet traditionellt haft svårt att attrahera. En insats mot dessa kan förväntas ge mindre utdelning än en insats mot grupper där

vi tidigare varit intressanta och med begränsade resurser är det av vikt att tänka strategiskt. Målgrupper för särskilda insatser bör därför vara:

- Områden där stödet för dåvarande Folkpartiet var högst i valet 2014, enligt principen "vattna där det växer"
- Andra starka borgerliga områden
- Studenter och andra högutbildade
- Nyckelgrupper eller bostadsområden som kan knytas till enskilda sakfrågor eller kandidater

När det gäller målgruppsarbetet mot unga är utgångspunkten att Liberala ungdomsförbundet, LUF, ansvarar för arbetet mot skolor och Liberala studenter, LS, för arbetet mot universitet och högskolor. Även Liberala kvinnor, LK, har en viktig roll att spela i valrörelsen.

2. Ansvarsfördelning

2.1 Medlemmar och andra sympatisörer

Partiets medlemmar är vår främsta kontaktyta utåt och avgörande för att vi såväl ska uppfatta stämningar bland våra väljare som för att vi ska nå ut med vår politik till dessa. Det är av denna anledning som stor möda under mandatperioden har lagts inom hela partiet på att vi ska växa i medlemsantal genom projektet "Vi ska bli fler".

Anledningen att engagera sig i Liberalerna skiljer sig åt. Likaså gör viljan till att delta i olika partiaktiviteter. Därför måste vi erbjuda en mängd olika möjligheter för våra medlemmar under valrörelsen och utnyttja deras skilda intressen. Medan en del vill delta vid dörrknackningar, stå i valstugor, dela ut material på stan eller i brevlådor etc. vill andra blogga, skriva insändare, arbeta med utskick eller annat. De flesta av dessa aktiviteter genomförs praktiskt på kommunavdelningsnivå men ansvaret för utbildning för dem och samordningen av dem ligger ofta på länsförbunds nivå.

2.2 Kandidater

De som kandiderar på någon av Liberalernas valsedlar måste vara beredda att ta på sig ett mycket stort ansvar i valarbetet. Ledande kandidater förväntas använda en stor del av sin fritid till valarbete.

Personvalet är ett väldigt viktigt inslag för pro-

filering och för att stimulera kandidater till eget kampanjande. Det är dock viktigt att personvalet inte förvirrar för väljaren och skymmer Liberalernas attraktionskraft. I den mån det uppstår en motsättning är väljarperspektivet överordnat kandidatperspektivet.

Alla kandidater ska kunna redovisa ekonomin för sina personliga valrörelser i enlighet med de av partistyrelsen antagna riktlinjerna för personval. För att kandidera för Liberalerna i riksdags- och/eller regionvalen krävs att kandidaten undertecknar ett kandidatkontakt som bygger på de av riksorganisationen framtagna etiska riktlinjerna. Kandidatkontraktet är framtaget och beslutat av länsförbundets styrelse. Länsförbundet uppmanar kommunföreningarna att praktisera samma förfaringssätt när det gäller kandidaterna till kommunfullmäktige.

2.3 Kommunföreningar

Det är Liberalernas kommunavdelningar som ansvarar för valrörelsen på lokal nivå. Det är här medlemmarna finns organiserade och mycket av det praktiska kampanjarbetet måste äga rum. Länsförbundet har dock en tydlig roll i att stödja och samordna avdelningarnas arbete för att maximera utslaget. Det gäller allt från beställning och utformning av material till registrering av valsedlar etc., vilket tydliggörs nedan.

Varje avdelning ska utse en valledare och de som utgör avdelningens valledning och dessa namn ska rapporteras till länsförbundet för att underlätta kommunikationen såväl dessa emellan som med riksorganisationen.

Varje kommunavdelning ska även ta fram en valplan där de insatser som är planerade att genomföras samt hur organisationen ser ut ska framgå för att även här underlätta samordningen såväl kommuner emellan som mellan den enskilda avdelningen och länsförbundet. Länsförbundet kommer att bistå kommunerna med en mall för hur en sådan valplan kan struktureras och vad den bör innehålla.

Det åligger valledarna i kommunavdelningarna att löpande informera länsförbundets kampanjansvariga om uppkommande aktiviteter för att underlätta samordningen. I tidigare valrörelser har detta inte alltid gjorts vilket lett till missförstånd om vilka inbjudningar som besvarats och vilka kandidater som är inbokade på vilka aktiviteter. Det är viktigt att undvika detta i kommande valrörelse. Valledarna har även en skyldighet att hålla sig informerade om aktuell valinformation och se till att denna når ut till berörda i avdelningen.

2.4 Länsförbundet

Länsförbundet tillämpar under valrörelsen en valorganisation som är skild från den ordinarie organisationen. Istället för att kanslichefen utöver ansvaret för den ordinarie verksamheten även ansvarar för valrörelsen kommer denna uppgift att åläggas den kampanjansvariga ombudsmannen som får till uppgift att organisera och arbetsleda personalen i valarbetet.

Länsförbundets valledning ansvarar för valrörelsen i Skåne inom ramen för antagen valplan och valbudget. Valplanen antas och revideras av länsförbundets styrelse medan länsförbundets presidium ansvarar för de politiska ställningstagandena under valrörelsen. Länsförbundet har till uppgift att samordna den lokala valrörelsen med den nationella och ansvarar för att nationella utspel etc. når ut till valledarna i de skånska kommunerna.

Liberalerna Skånes årsmöte 2017 ska besluta vilka som ingår i valledningen för år 2018.

Länsförbundet har ett övergripande ansvar för att valrörelsen fungerar tillfredställande i länets samtliga kommuner. Detta sker genom god planering, en genomtänkt organisation, god service till kommunföreningarna, nära samarbete med övriga delar av Liberalernas organisation samt samordning av aktiviteter med både kommunföreningarna och de samverkande organisationerna. Länsförbundet har dock inga resurser för att själv genomföra kampanjaktiviteter ute på gator och torg. Medan länsförbundet vid en aktivitet kan stödja i framtagandet av relevant och strategiskt utvalt material, bokningar, beställningar och inbjudningar av talare och deltagare etc. behöver själva kampanjaktiviteten genomföras av avdelningen själv. För detta har länsförbundet ingen personal att tillgå.

En viktig del i valrörelsen är att den interna kommunikationen fungerar optimalt. Länsförbundet ansvarar för att länets valarbetare och kommunföreningar har tillgång till relevant information.

Kansliets personal och valledningen fungerar som bollplank vid politiska ställningstagande och bidrar gärna i processer kring strategiskt politiskt tänkande.

Länsförbundet säljer till självkostnadspris trycksaker som följer den av riksorganisationen antagna grafiska profilen. Både produktion och tryck erbjuds avdelningar.

2.5 Riksorganisationen

Riksorganisationen ansvarar för den övergripande nationella valrörelsen. Detta innebär såväl planering av besök från personer i centrala positioner i partiet som framtagande av nationellt valmaterial, reklamsatsningar etc. För detta kommer en centralt antagen valplan att presenteras.

3. Prioriteringar

Det övergripande målet med Liberalerna Skånes valrörelse är att maximera antalet röster på partiet i de olika valen. Våra resurser är dock högst begränsade både vad gäller personal och ekonomi och valledningen kommer därför att ställas inför svåra prioriteringsbeslut. Ansvar för de dagliga prioriteringarna ligger på kampanjansvarig ombudsman medan de i principiella och mer strategiska frågor ligger på länsförbundets valledning. En god kontakt dessa emellan är avgörande.

Prioriteringar ska göras utifrån följande principer:

- Utåtriktade insatser där så många medborgare påverkas som möjligt samt där så många medlemmar kan delta som möjligt, för att öka möjligheten till genomslag
- Utåtriktade insatser som genererar störst exponering antingen i media, sociala medier etc.

Alla kommunavdelningar ska dock garanteras en så hög och professionell servicenivå som möjligt.

Länsförbundet åtar sig att genomföra minst en aktivitet av tyngd under valrörelsen i varje stor kommun. Detta utöver stöd med materialframtagning, valsedelsregistrering etc. som alla avdelningar kan få stöd med. En sådan aktivitet av tyngd ske i form av ett utspel, ett utåtriktat besök av en av partiets främsta politiker, en lokalt utformad rapport eller liknande.

Övrigt stöd fördelas till de avdelningar som efterfrågar det först. De som är drivande och tar egna initiativ kommer att prioriteras eftersom länsförbundet inte har resurser att själv kontakta alla avdelningar och höra vad de vil ha hjälp med. Den princip som arbetas efter är att vi satsar där vi redan är starka eller har störst förutsättningar att växa.

Från länsförbundet finns i denna valrörelse få möjligheter att dela ut ekonomiskt kandidatstöd till enskilda kandidater. Stöd till unga kandidater ges genom att det ökade ekonomiska bidrag LUF fått från länsförbundet de senaste åren. Regionbidrag ges även. Med hjälp av

dessa kan sidoorganisationerna bättre stödja de unga kandidaterna.

Precis som i det vardagliga arbetet gäller att service från länsförbundets kansli i valrörelsen kan förväntas inom tre arbetsdagar. Det är samtidigt viktigt att alla parter på alla nivåer respekterar de deadlines som sätts upp för att kansliet ska ha en möjlighet till en god planering av arbetet.

4. Valorganisation

4.1 Länsförbundets valorganisation

Länsförbundets främsta resurs är samarbetet med Skånes kommunavdelningar och dess medlemmar och en god kommunikation här emellan är viktig.

Länsförbundets valarbete kommer att ledas av den utsedda valledningen som ansvarar för att arbetet sker i enlighet med valplanen och valbudgeten. Till sin hjälp har valledningen länsförbundets kansli som står för den dagliga servicen till kommunavdelningarna. Kansliets arbete leds av kampanjansvarig ombudsman som får stöd från såväl övrig ordinarie personal som från tillfälligt anställda valombudsmän.

Den tillfälligt anställda personalen ska bestå av kompetenta personer väl insatta i såväl partiets organisation som med partiets politik och vara ansvariga för valarbetet inom specifika geografiska områden. Kampanjansvarig ombudsman arbetsleder denna personal.

4.2 Distribution i valrörelsen

Profil- och kampanjprodukter erbjuds av företaget Felestad i Löddeköpinge och kan köpas via deras hemsida liberalerna.felestad.se. Liberalerna Skåne har inget eget lager eller möjligheter till distribution.

Trycksaker kan skapas och beställas genom Liberalernas webbtryckeri som kan nås via hemsidan tryck.liberalerna.se. Allt trycks mot att faktura skickas till länsförbundet eller till aktuell avdelning och det krävs inloggning för att komma in på webbtryckeriet. Alla ordföranden ska ha fått en sådan inloggning.

Länsförbundet erbjuder i mån av tid även tryck av material till självkostnadspris på länsförbundets egen rishograf. Tryck av material till kampanjerna mot de tre bästa valdistrikten i varje kommun, som beskrivs vidare under punkt 5.7 "Lokalt valmaterial", görs dock kostnadsfritt.

I samband med Liberalernas val-kick-off (se punkt 6.1 "Val-kick-off") ges möjlighet till

kandidatfotografering (tillsammans med Jan Björklund?).

4.3 Alliansaktiviteter

Under valrörelsen 2014 anordnades en gemensam Alliansvalstuga på köpcentret Väla utanför Helsingborg. Beredskap finns för att en sådan valstuga kan komma efterfrågas igen.

Länsförbundet kommer dock inte att vara engagerat i att bedriva verksamhet i valstuga. På liberalerna.se kommer det att finnas ett telefonnummer till partiet och möjlighet att få svar på frågor. Detta för att både valarbetare och väljarna snabbt och enkelt ska kunna få svar på sina frågor.

4.4 Utbildningsinsatser

Länsförbundet kommer att anordna utbildningsinsatser såväl för kandidater som för valarbetare så att dessa kan vara väl insatta i partiets politik och bekväma med att diskutera denna. Det så kallade "Pilot L"-projektet, som genomförs med stöd av Studieförbundet Vuxenskolan, spelar här en betydelsefull roll och syftar till att utbilda partiets kandidater i allt från mötesformalia till retorik.

Utbildning i och information kring de politiska prioriteringar och förslag som blir följden av Skåne visar vägen kommer även att äga rum.

4.5 Kampanjutrustning

Länsförbundet har tillgång till beachflagga, roll-ups, tält, bord samt ett antal partijackor och -tröjor för användning främst vid besök från centralt placerade personer. I övrigt är länsförbundets egen kampanjutrustning högst begränsad.

4.6 Kandidatbesök

Även under valrörelsen kommer länsförbundet att hålla en hög servicenivå vid besök i Skåne. Detta är en viktig uppgift för Liberalerna Skåne eftersom toppkandidaterna som kommer besöker ofta flera olika valkretsar på samma dag och genererar ofta intresse från media och blir därför en möjlighet för partiet att nå ut med sitt budskap.

5. Extern kommunikation

5.1 Länsomfattande material

Vi får förutsätta att de nyligen antagna grafiska riktlinjerna kommer att vara de som gäller i valrörelsen. Dessa innehåller regler och riktlinjer för hur Liberalernas material ska se ut såväl nationellt, regionalt som kommunalt. En enhetlig profil ger mycket bättre möjligheter till igenkänning och därför måste allt material

som produceras och används av partiorganisationen följa de av partistyrelsen fastställda grafiska riktlinjerna.

Liberalerna Skånes kansli ansvarar för all administration kring anmälan av samtliga skånska kandidatlistor till Länsstyrelsen samt för insamling av kandidatförsäkran till partiet.

5.2 Utdelningsmaterial

Det kommer från centralt håll att arbetas fram ett allmänt valmaterial samt en populärversion av partiprogrammet som kan beställas för utdelning. Detta material underlättar för kommunavdelningarna att följa upp och sprida det nationella budskap som förs fram i media och på andra sätt av partiet. Syftet med denna samordning är att stärka partiets varumärke och ge vinster såväl på lokal som på nationell nivå.

Syftet med det regionala projektet Skåne visar vägen är dock att ta fram budskap anpassade efter de aktuella förhållandena i våra 33 kommuner inom de politikområden som har ansetts vara särskilt viktiga – jobb/ekonomi, utbildning samt regionala frågor. Detta ska resultera i skånska politiska förslag som går att använda och anpassas i alla skånska kommuner. Länsförbundet fortsätter därför naturligtvis servicen med att trycka upp detta och annat kommunspecifikt material. Länsförbundet ansvarar då för att materialet följer de grafiska riktlinjerna. All produktion är beroende av ömsesidig respekt för planerade tidsramar.

5.3 Hushållsutskick

Länsförbundet erbjuder iblandning av en lokalt anpassad valtidsning tillsammans med Lokaltidningen i valrörelsen 2014. Det finns dock inte resurser för en sådan satsning denna gång, men vi erbjuder alla avdelningar att trycka lokalt anpassat material som de själva kan dela ut eller få utdelat. Mer information om detta finns under punkt 5.7 "Lokalt valmaterial". Vi avråder från att lägga resurser på utskick av valsedlar till alla hushåll eftersom det visat sig inte ge effekt på antalet röster.

5.4 Valaffischer

Som ett komplement till betalt mediautrymme är det av yttersta vikt att varje kommunförening sätter upp och kontinuerligt underhåller valaffischer. Det är oerhört viktigt att alla affischtavlor ständigt underhålls. Dåligt underhållna affischer leder till negativt reklamvärde. Därför är det bra om det finns lokala valaffischeteam med tydligt ansvar för affiseringen och underhåll.

Valaffischer kommer att finnas att beställa av

riksorganisationen. Alla beställningar görs till länsförbundet som beställer och sedan fakturerar och ansvarar för att alla kommunavdelningar får tillgång till sitt beställda material.

5.5 Hemsida och övriga sociala medier

Det är viktigt att alla kommunavdelningar har en fungerande och uppdaterad hemsida med tydliga kontaktuppgifter så att såväl media som medborgare lätt kan komma i kontakt med partiet. Många avdelningar har även redan en Facebook-sida och några även ett Twitter-konto. Det är viktigt att dessa uppdateras och att eventuella frågor till kommunavdelningen via dessa kanaler besvaras på ett korrekt och vänligt sätt.

Länsförbundet Skånes kansli bistår med stöd och råd till kommunavdelningarna i dessa frågor. Kansliet ansvarar även för att kommunavdelningarnas hemsidor inom domänen liberalerna.se uppfyller miniminivåerna med kontaktuppgifter och en kontaktperson. Kommunavdelningarna har ansvar för att denna kontaktperson är nåbar såväl internt som externt under valrörelsen. Det åligger kommunföreningarna att utöver miniminivån ha en väl fungerande hemsida och att den följer övriga riktlinjer för partiets hemsidor.

Oavsett vilken kanal som används är det viktigt att poängtera att Liberalernas antagna policy för hemsidor och etik naturligtvis gäller oavsett kanal.

5.6 Köpt reklam

Ingen gemensam satsning med riksorganisationen kommer att göras.

5.7 Lokalt valmaterial

Länsförbundet erbjuder alla avdelningar ett dubbelsidigt kampanjmaterial i 4-färg, tryckt på rischo-maskinen, som dels innehåller ett skånskt perspektiv och dels ett lokalt budskap. Detta material ska då delas ut i de tre valdistrikt partiet fick högst valresultat år 2014, enligt den princip om ”vattna där det växer” som redogjorts för ovan. För att detta ska komma till stånd krävs en överenskommelse mellan länsförbundet och den aktuella kommunavdelningen där länsförbundet ansvarar för att layouten följer de grafiska riktlinjerna och för tryckning av materialet och kommunalavdelningen ansvarar för att inkomma med text till det lokala budskapet samt för att materialet delas ut i de tre utvalda valdistrikten.

Länsförbundet erbjuder även kommunföreningar hjälp att ta fram annat lokalt anpassat material och att till avdelningarna anpassa och

trycka upp lokalt material från ”Skåne visar vägen”-projektet. Allt material som produceras ska följa de grafiska riktlinjerna.

Kommunföreningarna är huvudansvariga för att ta fram alla texter till material som inte kommer från ”Skåne visar vägen”-projektet eller riksorganisationen.

I första hand ska avdelningarna där det är möjligt använda sig av Webbtryckeriet.

Naturligtvis kan länsförbundet hjälpa till med att ta fram lokala varianter på centralt material men då till självkostnadspris för kommunföreningen. Kommunföreningen betalar aldrig mer än den faktiska kostnaden för produkten. Kansliets kapacitet är begränsad varför erbjudandet gäller i den mån det finns arbetstid att tillgå. Material som själv kan produceras i Webbtryckeriet kommer att ha en låg prioritet.

5.8 Stöd toppkandidater

Liberalerna Skånes toppkandidater i de kommunavdelningar som saknar möjlighet att avsätta egna resurser till kandidater erbjuds av länsförbundet stöd med utformning av hemsida, utformning av personinformation på sociala medier, visitkort, flygblad och annat relevant material.

6. Kampanjaktiviteter

6.1 Val-kick-off

En val-kick-off planeras att hållas i Västra hamnen i Malmö, där inspiration hämtas från den val-kick-off som hölls i Helsingborg år 2014. Under val-kick-offen ska ett valprogram antas. Jan Björklund är inbjuden att tala under mötet.

Kockum Fritid är föreslagen som lokal och Jan Björklunds tal planeras sedan, om det inte regnar, att hållas på en centralt belägen plats i Västra hamnen.

6.2 Rapporter under sommaren

En mediastrategi bör arbetas fram där en planläggning för lanseringen av ett antal rapporter under sommaren 2018 görs. Detta så att vi kan vara synliga under den period det traditionellt är politisk lågsäsong. Det är av vikt att vara synliga i god tid innan den sista månaden för att arbeta upp ett intresse för partiet i väljarkåren. Dessa rapporter ska delvis bygga på de förslag som arbetats fram av ”Skåne visar vägen”-projektet, så att de har en tydlig lokal vinkling intressant för skåningarna.

6.3 ”Snabba” och udda aktiviteter

Det är viktigt att partiets aktiviteter inte begränsar sig till de av tradition genomförda aktiviteterna att stå i en valstuga och dela ut nationellt material, göra utskick av valsedlar, eller dela ut egenproducerade flygblad. Får att få väljarnas och även lokalmediernas intresse, där de senare finns representerade, krävs det annorlunda och mer uppfinningsrika aktiviteter. Det handlar om allt från att dyka upp vid ställen där få förväntar sig det, som vid sportevenemang etc., och där kampanja med material som inte är så vanliga. Länsförbundet bistår och tipsar gärna intresserade kommunavdelningar om sådana ”snabba” och annorlunda kampanjmetoder.

6.4 Kommunföreningarnas kampanjer

Det personliga mötet mellan kampanjarbetare och väljare är otroligt viktigt. Kommunföreningarna rekommenderas starkt att prioritera insatser som med enkla medel skapar dels synlighet i den lokala stadsbilden, dels flexibilitet i väljarkontakten. Vi måste vara synliga på platser där väljarna rör sig och då vid de tidpunkterna när många är i rörelse. Det gäller såväl vid kampanjer i centrum som vid områdesutdelning/dörrknackning. Ett viktigt inslag i detta arbete är att affischera på synliga platser i kommunen.

Det är viktigt att kommunföreningarna har format en utdelningsorganisation för att snabbt och utan distributionskostnad få ut material.

Länsförbundet erbjuder, vilket beskrivs mer utförligt under punkt 5.7 ”Lokalt valmaterial”, alla avdelningar ett dubbelsidigt material i 4-färg som dels innehåller ett skänkt perspektiv och dels ett lokalt budskap.

Traditionella valstugor slukar mycket arbetstid och är bundna till en viss punkt. Länsförbundets rekommendation är att eventuella valstugor ska användas som komplement till den flexibla och rörliga kampanjverksamheten, inte som ersättning för den. En förutsättning för valstugor är att man kan klara högt öppethållande med förberedda kampanjarbetare.

Länsförbundet kommer att hålla tät kontakt med kommunföreningarna under hela valrörelsen, primärt genom e-post och sms men även med regelrätta möten där så är påkallat. Kommunavdelningarnas valledare har därför ett ansvar för att kontaktuppgifterna till nyckelpersoner är uppdaterade.

6.5 Slutspurskampanj

Länsförbundets resurser i valrörelsens slutskede

de måste koncentreras till de prioriterade kommunerna. Slutspurskampanjen kompletteras med lokala valmöten, intensiva kampanjaktiviteter och flygbladsutdelning. Allt material som avdelningarna vill ha hjälp med att arbeta fram och trycka upp etc. måste därför anmälas i god tid innan slutskedet.

6.6 Förtidsröstning och institutionsröstning

Förtidsröstningen startar den 22 augusti (18 dagar innan valdagen). Kommunen ansvarar för att det finns partivalsedlar utan kandidater på de ställen förtidsröstning genomförs. Liberalernas kommunavdelningar ansvarar för att det finns Liberal-valsedlar med kandidater i alla förtidsröstningslokaler. Sådana behöver alltså köras ut av partiets kommunala representanter själva.

Institutionsröstningen organiseras av kommunens valnämnd. Liberalernas kommunavdelningar ansvarar dock för att Liberal-valsedlar finns på plats vid val på institution. Körs de inte ut av våra kommunala representanter saknas de helt i dessa vallokaler.

6.7 Valdag

Alla kommunavdelningar erbjuds möjlighet att få så kallade ”God morgon-brev” upptryckta av länsförbundet. Dessa delas ut av kommunavdelningarna på kvällen innan valdagen för att väljarna ska se dem på morgonen under valdagen och då mötas av ett liberalt budskap och en uppmaning att använda sin rösträtt. ”God morgon-brev” bör delas ut i alla prioriterade områden. Ett digitalt ”God morgon-brev” kommer även att erbjudas.

Kommunföreningarna har ett ansvar för att det finns valsedlar vid samtliga vallokaler under valdagen. Detta sker lämpligast genom valsedelutdelare vid så många vallokaler som möjligt. Om detta inte kan organiseras optimalt bör kommunavdelningen ha ett ambulerande valsedelsteam för att löpande bevaka tillgången på valsedlar.

7. Internkommunikation

Partiets interna kommunikation är avgörande för en lyckad valrörelse. Det är av yttersta vikt att all information mellan såväl riks-, som läns- och kommunnivå når fram så snabbt och smidigt som möjligt.

Högst ansvarig för detta på länsförbunds nivå är den kampanjansvariga ombudsmannen. Eftersom länsförbundet denna valrörelsen kommer att arbeta med geografiskt ansvariga valombudsmän är det viktigt att dessa sinsemellan

har en god kommunikation och att det är tydligt för avdelningarna vem de ska vända sig till.

Varje kommunavdelning har ansvar för att utse en valledare som är nåbar och åtar sig att sprida och återkoppla kring den information som ges från länsförbundet samt att vara den som inkommer med önskemål å avdelningens räkning till länsförbundet.

7.1 Ordförande- och valledarträffar

Länsförbundet arrangerar under valrörelsen regelbundna möten med kommunavdelningarnas ordföranden och valledare för att informera och skapa möjlighet till inbördes diskussion om valrelaterade frågor. Mötena, som i början sker i fysisk form, sker efter hand främst i form av telefon/webbmöten. De ska ses som en möjlighet att få information och ge feedback och är ett mycket viktigt komplement till övrig intern kommunikation.

7.2 Kommunikation med medlemmar

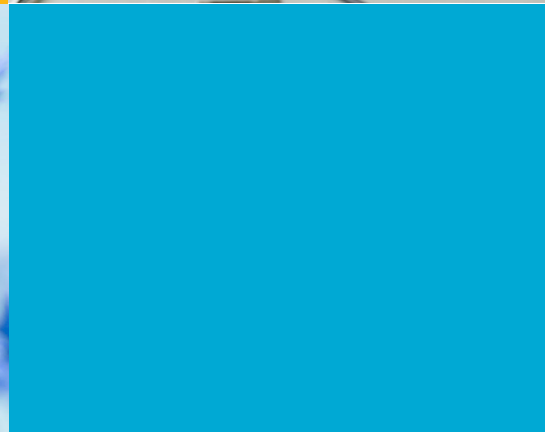
Utöver den direkta kommunikationen mellan länsförbundet och kommunavdelningarnas valledning är det även av stor vikt att Liberalernas skånska medlemmar löpande blir informerade om vad som planeras under valrörelsen. Detta sker bland annat genom information om kommande aktiviteter och besök på sociala medier och via mail samt genom ett nyhetsbrev från länsförbundet som skickas ut vid några tillfällen under valrörelsen.

8. Samverkande organisationer

I valrörelsen och tiden dessförinnan är det av största vikt att alla liberala organisationer drar åt samma håll. Länsförbundet kommer att samarbeta med de samverkande organisationerna för att bättre nå ut till de målgrupper dessa inriktar sig på.

Samtliga samverkande organisationer ska utse en representant som ansvarar för en regelbunden kontakt med länsförbundets valledning. Valledningen adjungerar dessa representanter till sina sammanträden vid behov.

De samverkande organisationerna är: Liberala Kvinnor (LK), Liberala ungdomsförbundet i Skåne (LUF Skåne) samt Liberala studenter Skåne (LS Skåne). LUF Skåne ansvarar för all verksamhet som riktar sig mot skolungdom i Skåne och LS Skåne ansvarar för all verksamhet riktad mot studerande på universitet och högskolor i regionen.

Riktlinjer och tidplan för nomineringsarbetet inför valet 2018

ÅRSMÖTE
2017

Liberalerna behöver aktiva, engagerade, kunniga företrädare som utvecklar vår politik och vinner förtroende för det samhälle som vi arbetar för. Nomineringsarbetets syfte är att genom en demokratiskt förankrad process få fram den grupp av medlemmar som efter valet leder och företräder Liberalerna i olika politiska församlingar.

Provvalet benämns i dessa riktlinjer ”rådgivande provval” för att betona dess roll som just rådgivande och ett av flera inslag i den sammanvägning som ska ligga till grund för beslut om vilka kandidater som partiet ska föra fram.

Nomineringskommittén i Skåne består av två ledamöter från var och en av de fyra riksdagsvalkretsarna. En representant från LUF Skåne adjungeras till kommittén. Kommittén utses av årsmötet.

Uppdraget är att lämna förslag till kandidatlistor i valet till regionfullmäktige och Riksdag inför valet 2018. Beslut om kandidatlistorna fattas av nomineringsmötena som hålls lördagen den 11 november 2017.

Nomineringskommitténs uppgift är att sätta ihop förslag till det bästa laget som kan företräda Liberalerna i Region Skåne och Riksdagen under kommande mandatperiod. Nomineringskommittén ska väga samman de olika urvalskriterierna och som en del av den processen använda resultatet av det rådgivande provvalet.

Det innebär att nomineringskommittén:

- Söker upp personer som kommittén anser uppfyller kriterierna och bidrar till att Liberalerna representeras på bästa sätt.
- På alla sätt exempelvis genom intervjuer och referenstagning säkerställer att kandidaterna uppfyller urvalskriterierna.
- I övrigt strävar efter att bedöma kandidaternas omdöme ochandel.

Partiets enskilda kandidater representerar partiets förmåga att driva en liberal politik. Listornas totala sammansättning ska ge en helhetsbild av partiets politik och tyngdpunkt. Resultatet av det rådgivande provvalet är ett av flera kriterier som urvalet av kandidater baseras på.

Kandidaternas politiska aktiviteter under inne-

varande mandatperiod studeras.

1. Kandidaterna ska ha förmåga att med kraft, gott omdöme och självständighet driva och profilera partiets politik.
2. Kandidaterna ska vara trovärdig som förtroendevalda för Liberalerna genom att bland annat ha kunskap, kommunikativ förmåga, ledaregenskaper, ideologisk medvetenhet och integritet.
3. Kandidaterna på listorna ska representera både förnyelse och erfarenhet.
4. Nomineringskommittén ska sträva efter listor med en jämn könsfördelning.
5. Nomineringskommittén ska aktivt verka för listor som präglas av mångfald, geografisk spridning och inkluderar liberaler ur underrepresenterade grupper.

Alla som kandiderar för Liberalerna skriver under och ska följa de Etiska riktlinjer som är antagna av Liberalernas partistyrelse. Den kandidat som under innevarande mandatperiod agerat i strid med de Etiska riktlinjerna har förbrukat partiets förtroende och får inte delta i det rådgivande provvalet. Samma gäller för den som under mandatperioden varit medlem i ett annat parti och brustit i följsamhet mot liknande regelverk eller avtal.

Samtliga nominerade kandidater tillfrågas om de står till förfogande i det rådgivande provvalet. Nominerad person, som önskar delta i den rådgivande omröstningen, ska bekräfta detta via provvalssystemet senast det datum som anges i tidplanen. Kandidaten ansvarar själv för upplandning av bild samt inmatning av text.

Även personer som inte är medlemmar i Liberalerna kan föreslås som kandidater och anmäla intresse för att kandidera. Vi kallar detta för öppna nomineringar. Det innebär att vi också söker liberalt sinnade personer som inte för närvarande är medlemmar, men som är intresserade av att bidra med sin kompetens, bli kandidater för Liberalerna och representera partiet. För att väljas till att representera Liberalerna som kandidat på en lista ska personen dock vara medlem i Liberalerna.

Som en del av nomineringsprocessen hålls ett rådgivande provval, där medlemmarna i Liberalerna får rösta på de kandidater som de vill prioritera. Resultatet av den rådgivande om-

röstningen är en del i avvägningen av listornas sammansättning. Provvalet hålls via nätet. Den medlem som på egen hand har svårt för att delta i det elektroniska provvalet kommer få hjälp av kansliets personal. Kandidatpresentationerna kommer endast finnas tillgängliga via nätet.

Rösträtt tillkommer medlem först efter det att tre månader gått sedan inträdet i Liberalerna.

Individuella provval kommer upprättas för var och en riksdagsvalkrets. Ett provval kommer att arrangeras för kandidater till landstingsfullmäktige. Rösträtt har man i den valkrets som ens avdelning tillhör.

I det rådgivande provvalen kan maximalt 15 kandidater premieras.

Ettor ger man till de kandidaterna man anser skulle vara bäst lämpade att representera Liberalerna i Riksdag eller Regionfullmäktige.

De max fem (5) kandidater som den röstande önskar se på valbar plats tilldelas en etta.

Tvåor ger man till de kandidaterna man vill ge en chans till att representera Liberalerna som ersättare i Riksdag eller Regionfullmäktige.

De max tio (10) kandidater som den röstande önskar se på ersättarplats tilldelas en tvåa.

För att upptas på kandidatlistorna ska kandidaten vara medlem i Liberalerna samt bekräfta att hen tagit del av Liberalernas Etiska riktlinjer

för kandidater och förtroendevalda samt intygat att hen avser att följa dem.

Tidplan

Lördagen den 29 april

Länsförbundets årsmöte utser nomineringskommitté och fastställer Riktlinjer och tidplan för nomineringsarbetet.

Söndagen den 30 april till söndagen den 6 augusti

Nomineringar till rådgivande provvalen till Riksdag och Regionfullmäktige

Måndagen den 7 augusti till söndagen den 3 september

Kandidatsystemet är öppet så att kandidaterna kan presentera sin kandidatur med bild och text.

Måndagen den 11 september till måndagen den 25 september

Provvalsperiod för de rådgivande provvalen

Onsdagen den 27 september

Kandidaterna informeras om resultatet i provvalet de deltagit i. Resultatet redovisar kandidaternas ordning inte poäng

Måndagen den 30 oktober

Utskick till ombuden vid nomineringsmötena. Valberedningens förslag samt provvalsresultat.

Lördagen den 11 november

Nomineringsmöten för fastställande av de skånska valseدلarna till Riksdag och Landsting. Toppkandidaterna får tillfälle att presentera sin kandidatur för ombuden.

ÅRSMÖTE
2017

Motioner

A. SJUKVÅRD

ÅRSMÖTE
2017

A1. Fortbildning vårdpersonal Styrgruppen Region

Förslag till landsmötesmotion:

1. att Liberalerna ska verka för att det skapas fler möjligheter till forskning och kompetensutveckling för vårdpersonal.
2. att undersöka möjligheterna till att införa myndighetsreglerade krav på att läkare och annan vårdpersonal ska delta i fortbildningsaktiviteter.

Sedan några år tillbaka får läkemedelsindustrin inte längre forska och driva utbildningar. Inte heller tillåter nuvarande lagstiftning att läkemedelsindustrin driver samarbeten med högskolor och forskningsinstitut. Resultatet är att en stor del av den fortbildning som läkare och annan vårdpersonal tidigare fått sig tillgodosedd genom läkemedelsbranschen nu inte äger rum.

Konsekvenserna är många och allvarliga. Dels leder det till försämrade arbetsvillkor för vårdpersonal som nu inte längre får ta del av fortbildningsinsatser, dels leder det till kvalitetsproblem då vårdpersonal inte längre utvecklas inom sitt yrke. För att motverka denna kunskaps- och kompetensbrist vill vi införa myndighetsreglerade krav på att läkare och annan vårdpersonal ska delta i fortbildningsaktiviteter. En rad europeiska länder har redan ett sådant krav i sin organisation, vilket haft goda effekter på personalens fortbildning. Det är dags att även Sverige möjliggör detta för svensk vårdpersonal.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionen.

En motion med att-satserna: Liberalerna ska verka för att det skapas fler möjligheter till forskning och kompetensutveckling för vårdpersonal samt undersöka möjligheterna till att införa myndighetsreglerade krav på att läkare och annan vårdpersonal ska delta i fortbildningsaktiviteter skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

Svenska medborgarna ska erbjudas en vård i världsklass. En förutsättning för detta är att vårdpersonal kontinuerligt får ta del av relevanta fortbildningsinsatser och forskningsrön.

Mycket hinner hända på det medicinska forskningsområdet inom en sjuksköterskas eller en läkares yrkesverksamma ålder och därför är det viktigt att rutiner upprättas för hur innovativa metoder och lösningar kan införlivas i den pågående verksamheten. Som framgår av motionen finns emellertid stora brister i det nuvarande regelverket; läkemedelsindustrin får exempelvis inte längre bedriva forskning eller bjuda in till olika utbildningar.

Ett sätt att råda bot på den här problematiken är att, likt andra europeiska länder, införa myndighetsreglerade krav på fortbildning i enlighet med motionärens förslag. Detta torde skapa ökade incitament för vårdpersonal att upprätthålla och vidareutveckla sin unika spetskompetens. Inget förslag är allena saliggörande men detta initiativ är ett viktigt steg på vägen för att erbjuda svenska patienter och vårdtagare bästa tänkbara vård.

A2. Friskvård Tony Peterson, Landskrona

Förslag till landsmötesmotion:

Att Liberalerna ska undersöka möjligheterna till att införa friskvård inom sjukvården.

Vi ser en ökande ohälsa bland Sveriges befolkning. Fler lever ohälsosamt. Konsekvenserna är märkbara inte bara hos den enskilde utan även för våra gemensamma system. För att komma tillrätta med detta problem behöver vi inte fler pekpinningar i form av, exempelvis, sockerskatt. Vad vi behöver är att folk tar ett större ansvar för sin hälsa. Bästa sättet att åstadkomma detta är genom ekonomiska incitament.

Inom tandvården finns ett system, frisk tandvård, där man får regelbunden tandvård till fast pris. Ett sådant system skulle med fördel kunna införas även inom vården. Detta skulle skänka stor trygghet till den enskilde som slipper drabbas av plötsliga kostnader vid sjukdom. Genom att vara premiumbaserat skulle det även ge den enskilde större incitament att bättra ta hand om sin hälsa. Bättre levnadsstil skulle ge lägre premium.

Jag föreslår därför att Liberalerna ska verka för att införa friskvård inom sjukvården.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att avslå motionen men uppmanar regiongruppen att fundera

över om tanken kan utvecklas i någon form.

Skåneförbundets styrelse anser att motionens ansats är god men menar att förslaget är svårt att genomföra i praktiken. Modellen till frisk-tandvård som motionären hänvisar till är utvecklad av Folktandvården. Den täcker därför inte de patienter som valt en annan leverantör. Folktandvårdens system, i vilket varje individ betalar ett slags försäkringspremie, kan inte utan vidare appliceras på systemet som tillämpas inom hälso- och sjukvården. Hälso- och sjukvårdslagen stipulerar att varje medborgare ska erbjudas vård efter behov och inte efter risk eller betalningsförmåga. Någon likalydande formulering finns inte i tandvårdslagen enligt vilken varje medborgare (med undantag för särskilt utsatta grupper) förväntas bekosta större delen av sin tandvård på egen hand. För att uppfylla motionens syfte måste således den svenska välfärdsmodellen förändras i grunden och det anser styrelsen vara fel väg att gå.

Med det sagt är det naturligtvis en god idé att låta människor i större utsträckning ta ansvar för sin hälsa. Detta kan göras på en rad olika sätt och styrelsen uppmanar regiongruppen att utveckla andra förslag som är i linje med motionens andemening.

B. MILJÖPOLITIK

B1. Stranderosion

Louise Eklund, för Gröna Liberaler Syd

Förslag till landsmötesbeslut:

Att Liberalerna ska verka för skapandet av en nationell expertmyndighet riktad mot de svenska kuststräckorna.

Sverige har unika naturtillgångar, inte minst våra milslånga sandstränder. Stranderosion och översvämningar är dock ett växande problem på flera håll längs den svenska kusten. Värdefulla naturvärden och omfattande rekreationsområden riskerar att gå förlorade. För den enskilde fastighetsägaren kan det innebära en personlig katastrof. I södra Sverige är problematiken tilltagande. Redan i dag är ungefär halva Skånes kuststräcka drabbad av erosion.

Sverige, som på många sätt är ett föregångsland inom miljöpolitik, har en kustförvaltning som ligger minst 50 år efter länder som Danmark, Tyskland och Nederländerna. Det hade behövt skapas en nationell expertmyndighet som skulle kunna ge kommuner vägledning i

frågor om erosion och översvämningar. Myndigheten skulle också kunna ta fram riktlinjer och finansieringsmodeller vad gäller kustskyddsarbetet. Likt det danska Kystdirektoratet skulle det ha mandat och resurser att med kraft ta sig an erosionen av de svenska kusterna. En sådan åtgärd brådskar: våra sydsvenska sandstränder håller redan på att försvinna.

Vi föreslår därför att Liberalerna ska verka för skapandet av en nationell expertmyndighet riktad mot de svenska kuststräckorna.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att anse motionen besvarad med hänvisning till att en motion med att-satsen: Liberalerna ska verka för att det nationella ansvaret för de svenska kuststräckorna förtydligas, utvecklas och skärps skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

Styrelsen instämmer i vikten av att problemen med stranderosion tas på allvar och att det behövs ett ökat nationellt ansvarstagande för problemet. Halva Sveriges befolkning bor vid kusten. Att bo nära vatten är populärt och samtidigt är det kustområden som är mest utsatta för klimatförändring i form av stigande havsnivå och mer extrema väderhändelser, som i sin tur leder till erosion och översvämning. Redan idag utsätts kustområden för erosion och översvämning som påverkar bebyggelse, infrastruktur, kultur- och naturvärden.

Stranderosionen är ett tydligt problem på flera håll längs den svenska kusten. Flera kommuner, men också frivilliga, lägger ned tid och resurser i arbetet för att rädda kusterna. Naturvärden såväl som turistintressen och rekreationsområden riskerar att gå förlorade. För enskilda i riskområden handlar det om personlig tragedi. Skåne drabbas hårdare än resten av Sverige av stranderosion, eftersom landhöjning pågår i resten av landet.

Det är av stor betydelse att det svenska arbetet med stranderosion drivs på skyndsamt och effektivt. Styrelsen anser att detta kan uppnås inom ramen för de befintliga myndigheter som arbetar med frågan. Däremot bör ansvaret förtydligas, utvecklas och skärpas. Arbetet med erosionen av de svenska kusterna måste drivas kraftfullt.

Beslut: Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att anse motionen besvarad med hänvisning till att en motion med att-satsen: Liberalerna ska verka för att det nationella

ansvaret för de svenska kuststräckorna förtydligas, utvecklas och skärps skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

B2. Europeiska Landskapskonventionen Eva Salevid, Ängelholm

År 2006 ställde Anita Brodén en fråga i riksdagen angående det svenska intresset att genomföra den Europeiska Landskapskonventionen (Skriftlig fråga 2005/06:2008). Sverige har sedan visserligen ratificerat denna, 2011, men den senaste rapporten till den s.k. ”Åtterrporteringskonferens av Riksantikvarieämbetet, som just i dagarna äger rum i Europarådet, Strasbourg, visar ändå med beklämmande tydlighet att de implementeringsförsök som har gjorts på myndighetsnivå har varit påfallande svaga. Inte minst torde detta hänga samman med det faktum att själva landskapsbegreppet i vår förvaltning – till skillnad från i många andra europeiska länder – oftast är osynligt och har förblivit helt underordnat begreppet miljö. Ett problem är vidare att de lagar som berör landskapet är antingen generella lagar som miljöbalken och plan- och bygglagen, eller uttalade sektorslagar, något som förtjänstfullt demonstrerats av bl. a. Lars Emmelin, BTH och Peggy Lerman, Lagtolken AB. Detta gör det svårt för att inte säga omöjligt att integrera ELC i svensk lagstiftning utan samtidig påverkan på befintlig lag, något som regeringen har hävdat vara möjligt.

Samtidigt är ”landskap” i likhet med andra symbolladdade ord, typ: ”kvinnor”, ”barn”, av en sådan karaktär att jag bedömer att det finns stora möjligheter för den svenska politik, som vågar gå i närmkamp med begreppet i vårt sammanhang.

Skåne, som på regional nivå under kort tid både har sett ett särskilt ”landskapsobservatorium” komma (i syfte att utveckla landskapsfrågor kopplat till bl. a. samarbete och demokrati) och gå, har menar jag här en särskilt stor anledning och chans att nu åter ta upp frågan om ELC:s reella implementering i Sverige. Och då nämner jag knappast möjligheten att påverka hela regionens landskapsmässiga attraktivitet genom en mer direkt politikerpåverkan på vårt omkringliggande landskap.

Det finns som jag ser det ett stort behov av större institutionell medverkan i stället för bara fortsatta projektarbeten. Detta utifrån att vi idag ser allt fler nya byggnadsprojekt ta

form, vars planering och gestaltning varaktigt påverkar hela landskapets attraktivitet, så t.ex. i min egen del av Skåne: byggnadsplanerna i Oceanhamnen nära Knutpunkten i Helsingborg och dem runt det tidigare relativt oexploaterade s.k. Stationsområdet i Ängelholm. Det är inte alltid så att den bästa sakkunskapen finns hos våra tjänstemän.

Det finns alltså goda skäl att åter lyfta den Europeiska landskapskonventionen och nu med eftertryck lägga denna även på politiker-nas bord för ett verkligt genomförande. För (L) kanske viktigast vore att denna halvhjärtade och bara på administrativ nivå, närmast försöksvis genomförda implementering, utan aktivt deltagande från bredare och inom kort förmodligen alltmer politiskt aktiva grupper, har alla chanser att gynna vårt parti - snarare än (C), (S) eller (SD). Inom Liberalerna finns en tradition av omsorg för lag och rätt och det finns framgångsrika exempel på detta, som det av Anders Wahlgren framförda exemplet Eva Remens, vilken under följd av år lyckades i Stadshuset hejda mycket av det oansvariga rivningsraseri som genomfördes under stockholmskt 1960-70-tal, då ledning av Hjalmar Mehr.

Förslag till landsmötesbeslut:

För in genomförandet av ratificerade ELC i Liberalernas partiprogram och undersök hur denna på bästa sätt kan implementeras på politiker-nivå lokalt och regionalt, och inte endast av tjänstemän.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att avslå motionen.

Sveriges regering undertecknade den europeiska landskapskonventionen 2004 och fyra år senare trädde den i kraft. Därefter har Sverige ratificerat konventionen, vilket trädde i kraft 2011. Därmed erkänner Sverige att landskapet är viktigt av kulturella och sociala skäl, att landskapet har miljövärden och ligger till grund för ekonomisk utveckling, samt att landskapet även har betydelse som uttryck för en mångfald av natur- och kulturarv och för att skapa identitet. Sveriges regering har tidigare gjort bedömningen att lagstiftningen i Sverige lever upp till de generella krav som ställs i konventionen som handlar om att landskapets betydelse ska erkännas i lag. Samma bedömning gör Skåneförbundets styrelse idag. Sverige har idag en välutvecklad lagstiftning på detta område som fungerar bra. Skåneförbundets styrelse har förtroende för att de tjänstemän som idag arbetar med dessa frågor har god kunskap och förmåga

att utföra sina uppgifter på ett för Sverige och Sveriges landskap tillfredställande sätt. Även om Skåneförbundets styrelse delar motionärens intensioner om att det svenska landskapet ska vårdas anser styrelsen att det varken föreligger praktisk eller politisk grund för att Sverige idag ska förändra sin position i frågan om den europeiska landskapskonventionen.

C. DEMOKRATI

C1. Fullständig separation mellan staten och religiösa föreningar

Bengt Göransson, Gärds Köpinge

År 2000 togs ett stort steg mot fullständig religionsfrihet i Sverige när staten och Svenska kyrkan gick skilda vägar. Dock finns fortfarande kopplingar mellan staten och religiösa föreningar som bl a innebär att skattemedel används för religiösa syften och att myndighetsutövning i statens namn utförs av religiösa föreningar. Min utgångspunkt för denna motion är att samhället ska vara mångfaldigt där alla mänskliga sätt att leva och samverka ska vara möjliga och tillåtna, givet att det sker utan skada för någon annan och inom de gränser lagarna sätter, medan staten ska var helt sekulär. Därför finns det minst tre områden där Sveriges Riksdag snarast borde fatta beslut för att fullfölja inriktningen mot en fullständig religionsfrihet.

1. Vigselrätten

Idag utövas den av ett 40-tal religiösa föreningar men också som borgerlig vigsel. Vigselsakten har stor civilrättslig betydelse. Därför ska den vara borgerlig och enbart en statlig angelägenhet med särskilt utsedda vigsselför rättare.

2. Stöd till trossamfund

Staten utbetalar idag bortåt 100 Mkr i särskilt stöd till trossamfund. Tro ska vara en enskild individs ensak utan statlig inblandning. Detta stöd ska därför avvecklas.

3. Huvudmannaskapet för begravningsväsendet

I ett mångfaldigt samhälle är det principiellt och praktiskt felaktigt att ett enskilt trossamfund, Svenska kyrkan, har denna uppgift som till väsentliga delar är en myndighetsutövning. I Stockholm och Tranås är dock kommunen huvudman. Så bör det vara i hela landet.

Förslag till landsmötesbeslut:

Liberalerna verkar för att Sveriges Riksdag snarast fattar beslut som innebär att vigselsrätten blir en enbart statlig angelägenhet,

att stödet till trossamfund avvecklas och att huvudmannaskapet för begravningsväsendet överförs till kommunerna.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att motionen ska anses besvarad.

Skåneförbundets styrelse delar motionärens intentioner om att det svenska samhället ska präglas av mångfald, där individen ska ges möjligheter och förutsättningar att leva och utforma sitt liv efter egen vilja, så länge det inte skadar andra individer. Detta är en grundpelare för liberalismen som ska försvaras. Skåneförbundets styrelse är dock inte av uppfattningen att vigselsrätten, stödet till trossamfundet och huvudmannaskapet för begravningsväsendet är områden där nämnda grundpelare för liberalismen är hotad. Frågan om behovet av att klippa samtliga kopplingar mellan staten och religiösa föreningar och samfund är när det gäller de tre nämnda områdena snarare av principiell karaktär. Skåneförbundets styrelse anser inte att det föreligger praktiskt eller politiskt behov av att Liberalerna driver och inkluderar frågan i sitt partiprogram. Skåneförbundets styrelse delar dock motionärens intentioner om att religionsfriheten i Sverige måste försvaras och att Sveriges riksdag ska verka därför.

C2. Ge Edward Snowden asyl i Sverige Alexander Werne, Lund

Ordet liberal betyder i sin essens frihet och vårt namn Liberalerna ska spegla vår vision och den individuella frihet som vårt parti bygger på. Trots att vi kallar oss liberaler så faller vi kort när vi ska försvara den frihet som vi förespråkar.

Edward Snowden är en amerikans visselblåsare som genom sina avslöjanden bland annat visade hur amerikanska tjänstemän ljugar för den inhemska befolkningen. Snowden frågan är komplex med redan här borde en sann liberal inse att hela det demokratiska samhället bygger på tillit mellan befolkningen och de styrande organen. Om denna tillit upprätthålls genom lögn faller syftet med det demokratiska system som råder i västerländska länder idag. Som tur vågade Edward Snowden stå upp för friheten och informerade världen om vad som pågick/pågår.

I mina och EU-parlamentets ögon borde Edward Snowden tillåtas söka skydd i Sverige och det är en skam att vi inte har tillmötesgått detta. Sveriges politiker har idag har tillåtit

ÅRSMÖTE
2017

terrorister, mördare och våldtäktsmän att söka skydd i vårt land. Men samma politiker vågar inte skydda en person som riskerar en livstid i fängelse bara för han stod upp för den individuella friheten som Liberalerna strävar efter.

Juridiskt sett är ärendet glasklart, det som saknas är den politiska viljan. Med vårt senaste valresultat anser jag att vi både kan vinna röster och lite av den heder som vi i vårt parti har tappat i denna fråga.

Yrkanden:

att Liberalerna verkar för att Edward Snowden ska tillåtas söka asyl i Sverige och att Liberalerna ska underlätta och hjälpa till i den processen.

Skåneförbundets styrelse föreslår att motionen ska anses besvarad

Motionären menar att den amerikanske vis-selblåsaren Edward Snowden genom sina avslöjanden visade hur amerikanska tjänstemän ljuger för den inhemska befolkningen och att Liberalerna ska stå upp för den frihet vi som parti strävar efter och därför ska uttala att Edward Snowden ska tillåtas söka syl i Sverige.

Sveriges asylregler

Asylsökande är den som tar sig till Sverige och ansöker om skydd (asyl) här, men som ännu inte har fått sin ansökan avgjord. Sverige har skrivit under FN:s flyktingkonvention vilket bland annat betyder att Sverige ska pröva varje persons ansökan om asyl individuellt. I den individuella prövningen ingår att ta hänsyn till sökandens kön och sexuella läggning; om den sökande exempelvis är homo- eller bisexuell eller är en transperson. Sverige ska ge uppehållstillstånd till den som är flykting enligt FN-konventionen men också till "alternativt skyddsbehövande" i enlighet med EU:s gemensamma regler. Innan flykting-överenskommelse fanns även kategorin "övriga skyddsbehövande" i enlighet med den nationella utlänningslagen, men denna grupp ska enligt överenskommelsen inte längre ges uppehållstillstånd.

Enligt flyktingkonventionen, svensk lag och EU-regler är du flykting om du har välgrundade skäl att vara rädd för förföljelse på grund av: ras, nationalitet, religiös eller politisk uppfattning, kön, sexuell läggning eller tillhörighet till viss samhällsgrupp. Förföljelsen kan komma från hemlandets myndigheter. Det kan också vara så att myndigheterna inte kan eller vill ge skydd mot förföljelse från enskilda personer eller grupper. Som alternativt

skyddsbehövande bedöms den som: löper risk att straffas med döden; löper risk att utsättas för kroppsstraff, tortyr eller annan omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning eller; som civilperson löper allvarlig risk att skadas på grund av väpnad konflikt.

Slutsats

För Liberalerna är det självklart att Sverige och Europa ska stå upp för en human och generös flyktingpolitik där asylrätten värnas. Individens rätt att söka asyl och varje persons ansökan om asyl ska prövas individuellt. Liberalerna har även agerat för att skapa trygga och lagliga flyktvägar till EU och för att stärka rättssäkerheten för alla asylsökande. Om Edward Snowden önskar söka asyl i Sverige ska han naturligtvis tillåtas att göra så utifrån samma förutsättningar som andra asylsökande och i denna process behandlas rättssäkert.

C3. Sveriges relation till Turkiet Sirwan Dabagh, Malmö

Gemene svensk känner till Turkiets fantastiska stränder och rika kultur i städer som Istanbul och Alanya men få känner till situationen i östra Turkiet, det som utgör norra delen av Kurdistan.

Turkiska regimer har fört krig mot det kurdiska folket sedan landet grundades 1923. Människor torteras, mördas och hundratusentals har spårlöst försvunnit; bara på 80-talet jämnades 3 000 byar med marken. Det är livsfarligt att som kurd bejaka sitt modersmål och traditioner. Turkiet har rekord i antalet fängslade journalister och folkvalda, t.ex. partiledarna för vänsterliberala partiet HDP.

Den 16 april hölls folkomröstning för utökade presidentbefogenheter. Landet går mot en konstitutionell diktatur. I realiteten har Turkiet gått från att vara ett nationalistfascistiskt land till ett islamonationalistfascistiskt land. Konstitutionen talar sedan länge om "En nation, Ett språk och En flagga", någon plats för ursprungsfolk som kurder, armenier och syrianer finns inte och har aldrig funnits.

Det finns 17 miljoner kurder i Turkiet, trots det är deras språk förbjudet. Tydligast blir detta kulturella folk-mord i bokstäverna QWX. De är förbjudna, men vanliga i kurdiska ord och namn vilket resulterat i att många kurdiska barn har berövats kurdiska namn.

1938 utförde regimen vad bäst kan beskrivas som ett folk-mord i regionen Dêrsim. Närmare 70 000 kurder mördades. Militär närvaro

och brott mot mänskliga rättigheter är än idag vardag i norra Kurdistan. Det såg jag i Amed (Diyarbakir) år 2013 då vi firade kurdiska nyåret - Newroz. Varje halvtimme sköts stridsflygplan upp för att hotfullt cirkulera över oss. Bullret var ofantligt. Det klöv mitt hjärta. Men hem till Sverige kom jag. De kurdiska barnen är emellertid hemma. Hur-mår-de?

En FN-rapport visade på massiv förstörelse och dödande med tunga vapen i de kurdiska delarna, under det gångna året. Militären har dödat mer än tusen civila och uppemot 500 000 människor har tvingats lämna sina hem. En av platserna var gamla stan i just Amed. Bilderna därifrån ser ut att vara hämtade från syriska Aleppo. Och med detta land har vi ett migrationsavtal!

Premiärminister Yildirim sa nyligen: ”Nu renar vi landet. Vi gör oss av med dem en efter en”. Är ett nytt Dêrsim på gång? Det får mig att tänka på Nato vars princip är kollektivt försvar. Med Turkiets vrickade ledarskap innebär det att om Sverige ansluter sig till Nato (vilket jag vill) skulle Sverige, och ytterst jag som medborgare i detta land, föra krig mot det som hotar Turkiet, d.v.s. det kurdiska folket. Det är detta som är Turkiets största hot - inte Islamiska staten. Med allt detta sagt, var står vi liberaler?

Förslag till landsmötesbeslut:
att Liberalerna ska verka för att svenska regeringar (oavsett konstellation) kräver att den turkiska grundlagen demokratiseras och att diskriminering gentemot de individer som inte tillskriver sig den turkiska identiteten upphör,

att Liberalerna ska verka för att folken i den kurdistanska regionen i Turkiet ges självstyre inom staten Turkiet,

att Liberalerna ska verka för att Sverige ska gå med i Nato, men med förutsättningen att medlemsstaten Turkiet blivit en stabil och fullvärdig demokrati - inte dessförinnan.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att motionens två första att-satser ska anses besvarade samt att den tredje att-satsen ska avslås.

Styrelsen delar uppfattningen om att situationen i Turkiet är mycket allvarlig och att den dessutom går åt helt fel håll. Demokrati och mänskliga rättigheter tillhör de liberala grundvärdena som nu utmanas å det grövsta av Turkiet. Liberalerna är aktiva i debatten kring situationen i Turkiet och kurdernas situation.

Så även de skånska riksdagsledamöterna. Vi accepterar aldrig att människor lever i ofrihet, förtryck, diskriminering och lidande. Därför tycker vi att demokratisering och mänskliga rättigheter ska vara det övergripande målet i svensk utrikespolitik.

Styrelsen anser att ett svenskt Natomedlemskap är mycket angeläget och att Sverige snarast ska ansöka om detta. Vi lever i en säkerhetspolitiskt orolig tid. Den ryska militära aktiviteten i Östersjön ökar och det ryska tonläget mot Sverige och våra grannländer blir allt högre. Den nationella dimensionen ska prioriteras – försvaret av Sverige måste vara Försvarsmaktens huvuduppgift.

D. REGIONFRÅGOR

D1. Förbättrad integration mellan Sverige och Danmark

Styrgrupp Jobb/Ekonomi

Förslag till landsmötesbeslut:

Att Liberalerna ska verka för att förbättra arbetspendlingen mellan Sverige och Danmark.

Vi står inför en omfattande utmaning att få ner de svenska arbetslöshetssiffrorna. Vissa grupper är speciellt utsatta. För ungdomar och utrikes födda är det svårt att komma in på arbetsmarknaden. Skåne är speciellt utsatt i detta hänseende. Arbetslösheten här är den tredje största i landet. De två städer med den största arbetslösheten är Malmö och Landskrona. 14.8 procent av befolkningen går här utan arbete. Detta kan jämföras med Stockholm (6.1%) och Göteborg (7.7%).

Att få ner den skånska arbetslösheten måste prioriteras. Vad som bidrar till de höga siffrorna är att färre unga och utrikes födda söker sig över Öresund för att arbeta. I Danmark finns många jobb för den som idag står utan fullständiga betyg, svenskkunskaper eller arbetslivserfarenhet. Tyvärr har dessa arbeten blivit allt svårare att ta då både gränskontroller och skatteregler försvårar integrationen.

Vi vill därför att Liberalerna ska verka för att arbetspendlingen mellan Sverige och Danmark förbättras.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionen.

En motion med att-satsen: Liberalerna ska verka för att förbättra arbetspendlingen mellan Sverige och Danmark

skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

Liberalerna i Skåne delar motionärernas oro över de utmaningar Skåne står inför vad gäller arbetslöshet, i synnerhet ungdomar och utrikesfödda personer med låg utbildningsnivå. En ökad integration mellan Sverige och Danmark är en viktig nyckel för att öka arbetsmarknadsdeltagandet i Skåne. Med Öresundsbron har många kliv tagits mot integrerad Öresundsregion. Ändå kvarstår ännu många gränshinder som försvårar integrationen i regionen, så som olika regler vad gäller skatter, socialförsäkringar, arbetslöshetskassa, föräldraförsäkringar, arbetsgivaravgifter, kreditvärdighet med mera. Sedan 2015 har avståndet till ett arbete på andra sidan sundet ökat ytterligare till följd av id- och gränskontrollernas införande. Det är därför ytterst angeläget att den svenska regeringen intensifierar arbetet gentemot den danska regeringen för att hitta nya lösningar som underlättar arbetspendlingen och integrationen mellan Sverige och Danmark. Även skånska och danska politiker i närregion måste intensifiera samarbetet inom organet Greater Copenhagen and Skåne för att bidra till en ökad integration i regionen.

D2. Nationell insatsstyrka och krishanteringsplan

Styrgrupp Region

Förslag till landsmötesbeslut:

Att Liberalerna ska undersöka möjligheterna till att inrätta en nationell tjänstemannastyrka som ska kunna sättas in vid större varsel eller nedläggningar.

När större företag går i konkurs eller flyttar sin verksamhet utomlands får detta ofta stora konsekvenser för den ort där produktionen tidigare legat. Vi har sett detta i Bjuv där Findus lagt ner sin produktion och vi har sett det i Lund när Astra Zeneca varslade. Vid varje sådant varsel eller nedläggning står, oftast, den berörda kommunen handfallen. Insatserna som görs sker under stor stress och utan någon övergripande plan. Det är upp till respektive kommun att hantera situationen.

För att underlätta för kommunerna borde det från nationellt håll utgå riktad och strukturerad hjälp. En nationell kompetensstyrka som står redo att sättas in oavsett var i landet ett större varsel eller nedläggning sker hade kunnat vara till stor hjälp. Detta skulle vara en tjänstamannastyrka som är helt politiskt obunden. Hjälpens ska inte påverkas av vilket styre

du har i regionen eller på riksnivå.

Vi vill därför låta undersöka möjligheterna till att inrätta en nationell tjänstemannastyrka som ska kunna sättas in vid större varsel eller nedläggningar, oberoende av var i landet dessa sker. Denna insatsstyrka ska, strukturerat och organiserat, hjälpa berörd kommun/region att få ut varslade på arbetsmarknaden.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionen.

En motion med att-satsen: Att Liberalerna ska undersöka möjligheterna till att inrätta en nationell tjänstemannastyrka som ska kunna sättas in vid större varsel eller nedläggningar skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

I den moderna ekonomin konkurrerar svenska företag på en global marknad som karaktäriseras av hög internationell rörlighet. Konkurrensen för både större och mindre företag har hårdnat. När större företag går i konkurs eller flyttar verksamhet utomlands riskerar stora ekonomiska och sociala tomrum skapas på ursprungsorten. Ofta hamnar kommunerna i en prekär situation där insatserna från stat och region ofta är illa koordinerad och utan långsiktig struktur. Skåneförbundets styrelse delar motionärernas oro däröver och att det finns ett behov av en nationell beredskap för riktad och strukturerad stöd till drabbade kommuner. Skåneförbundets styrelse anser att en nationell kompetensstyrka som står redo att sättas in oavsett var i landet ett större varsel eller nedläggning sker är ett intressant förslag, framförallt då det skulle möjliggöra snabba insatser oavsett vilken kommun i landet det gäller och oavsett hur väl etablerade kontakter företaget i fråga i Sverige sedan tidigare. Skåneförbundets styrelse anser därför att möjligheterna för att införa en sådan styrka bör undersökas.

E. JOBB/EKONOMI

E1. Den svarta ekonomin

Styrgrupp Jobb/Ekonomi

Förslag till landsmötesbeslut:

Att Liberalerna ska verka för att få till nolltolerans mot brott inom jobb- och företagande.

I flera områden i Sverige tränger den svarta ekonomin in allt större omfattning ut den vita. Inte minst i Malmö är det ett växande problem. Konsekvenserna ser vi i ökande krimi-

nalitet och framväxten av parallellsamhällen. Detta är en utveckling vi måste stävja. För varje område där den vita ekonomin försvinner flyttar den organiserade brottsligheten fram sina positioner.

Ska vi ta kontroll över våra utanförskapsområden är ekonomin ett bra ställe att börja på. Genom att med krafttag bekämpa all organiserad brottslighet, även inom det ekonomiska området, kan vi bekämpa kriminaliteten i stort. Vi behöver ”nolltolerans” mot brott inom jobb och företagande. Det måste bli lättare att, exempelvis, göra inspektioner på biltvättar och frisörsalonger. Idag krävs fastighetsägarens tillstånd för att få göra en sådan inspektion. Samma gäller för svartklubbar.

Vi vill därför se att Liberalerna ska verka för att nolltolerans mot brott införs även inom det ekonomiska området.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionen.

En motion med att-satsen: Att Liberalerna ska verka för att få till nolltolerans mot brott inom jobb- och företagande skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

Begreppet nolltolerans är mest känt från arbetet med att förhindra dödsfall i trafiken. Att använda denna term sänder ett tydligt budskap: arbetet med att förbättra trafiksäkerheten är inte slutfört förrän risken att avlida i en trafikolycka är nere på noll. Det är en vision som, trots att den är svår att genomföra i praktiken, stakar ut en riktning för vad politiken borde prioritera.

Samma synsätt kan med fördel appliceras inom andra områden. Den svarta ekonomin är idag ett allt tilltagande problem som kostar samhället stora belopp varje år. Kostnaderna utgörs, inte endast av uteblivna skatteintäkter, utan även av brottslighetens koppling till andra typer av illegala verksamheter. Det är vida känt att flertalet av de kriminella gäng som verkar i våra större städer finansierar sina olika aktiviteter genom att bedriva exempelvis svartklubbar. Som framgår av motionen är idag polisens befogenheter för att bekämpa denna typ av organiserad brottslighet kraftigt begränsad. Genom att införa nolltolerans skulle brottsligheten få ett nytt fokus och bidra till att polisen kan återta kontrollen över de utanförskapsområden där den huvudsakligen bedrivs.

E2. Offentlig upphandling

Motion av Måns Weimarck

En god hushållning av de ekonomiska resurserna är en förutsättning för att en offentlig myndighet ska kunna utföra sitt uppdrag på ett effektivt sätt åt medborgarna. En avsevärd del av kostnaderna inom de skånska kommunerna hanteras via upphandling. Offentlig upphandling begränsas till viss del av lagstiftning såsom lagen om offentlig upphandling [LOU], lagen om valfrihetssystem [LOV] och lagen om upphandling i försörjningssektorn [LUF]. Tyvärr finns det ett utbrett missförstånd att offentlig upphandling primärt är en fråga om juridik. Missuppfattningen fostrar ett passivt förhållningssätt till möjligheten att driva sunda affärer, att arbeta med leverantörsrelationer och att ifrågasätta och utveckla arbetsmetoder.

Det förekommer ofta att en myndighet väljer att fokusera på en juridiskt oantastlig hantering, där man tenderar att följa en checklista, hellre än att utveckla den bästa affären för myndigheten, näringslivet och skattebetalarna. Dessutom är det vanligt förekommande att inköp och upphandling hanteras av personer som inte har getts relevant utbildning för detta.

Det finns en mycket stor potential i offentlig upphandling inte bara att nå goda ekonomiska mål men också att till exempel att utveckla det lokala näringslivet eller miljövänliga lösningar.

Jag yrkar därför:

att Liberalerna verkar för att i varje kommun ställa utvecklande krav utifrån nationell god erfarenhetsnivå på kommunens hantering av inköp och upphandling

att Liberalerna årligen följer upp och sammanställer status och utvecklingsmål för de skånska kommunerna vad gäller inköp och upphandling

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionens första att-sats och därmed uppmana kommunföreningarna att hörsamma uppmaningen samt att avslå den andra att-satsen.

Styrelsen delar uppfattningen att det offentliga ska använda de gemensamma resurserna på ett effektivt sätt. Den offentliga upphandlingen styrs i stor utsträckning av de lagar som reglerar området där grundprinciperna bygger på objektivitet och öppenhet. Den hårt regle-

rade upphandlingen kan vara ett svårnavigerat område men där det samtidigt finns stora möjligheter att utveckla bra affärer. Ofta kräver det specialkunskap som inte alltid finns hos alla de personer som hanterar frågorna. Det finns även mindre vanliga lösningar som innovationsupphandling med utgångspunkt utifrån behovet istället för den färdiga produkten.

Länsförbundets resurser är begränsade och Skåneförbundet måste vara mycket tydlig gällande sina prioriteringar inför valåret 2018. Möjligheten att följa upp och sammanställa utvecklingen för den offentliga upphandlingen i kommunerna finns inte med dagens resurser. Ingenting hindrar däremot de skånska kommunföreningarna att ta hjälp av varandra för att förbättra upphandlingen i den egna kommunen.

Styrelsen anser samtidigt att upphandling är ett viktigt instrument och att det ligger väl i linje med partiets politik att kommunerna ska driva en tydlig och effektiv politik gällande offentlig upphandling.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionens första att-sats och därmed uppmana kommunföreningarna att hörsamma uppmaningen samt att avslå den andra att-satsen.

E3. Skatteavdrag för garantipension Bodil Hellberg, för Liberalerna i Åstorp

Många pensionärer i Sverige särskilt kvinnor har svårt att uppnå skälig levnadsnivå. Bostadstillägg och äldreomsörjningsstöd kan hjälpa en del, beroende på vederbörandes civilstånd, boende och ekonomiska tillgångar. Dessa stöd ska den enskilde ansöka om. Många missar detta på grund av krångliga regler och blanketter, andra är inte berättigade till stöd. Pension är istället för inkomst och borde efter skatt ge skälig levnadsnivå utan krångligt bidragssystem.

Sänkt skatt på garantipensionen skulle generellt ge alla dessa pensionärer en högre levnadsstandard oavsett om de har rätt till bostadstillägg och/eller äldreomsörjningsstöd.

Garantipensionen är en del av den allmänna pensionen och är ett grundskydd vid låg eller ingen arbetsinkomst under livet. Den baseras på civilståndet, inkomstpensionen storlek och hur länge personen bott i Sverige. Garantipensionen är 7 952kr per månad för ensamstående och 7 093kr per månad för gift eller sambo.

Vid inkomstgrundande pension minskas garantipensionen stegvis för att helt upphöra vid en viss nivå. Vid pension över 11 471kr för ensamstående och 10 167kr för gifta upphör garantipensionen. I december 2016 fanns 2 174 292 pensionärer, 697 925 utav dessa hade garantipension. De allra flesta, 553 615, var kvinnor.

Bostadstillägget är maximalt 5 090kr per månad. Vid ansökan om bostadstillägg prövas också rätten till äldreomsörjningsstöd.

Äldreomsörjningsstöd är ett stöd för den som har låg eller ingen pension för att ha en skälig levnadsnivå. Vid ansökan om äldreomsörjningsstöd prövas också rätten till bostadstillägg.

Skälig bostadskostnaden är 6 200kr för ensamstående och 3 100kr för gift eller sambo. Bostadstillägg och äldreomsörjningsstöd kan sökas från 65 års ålder. Vid ansökan för bostadsbidrag räknas inkomst, förmögenhet och inkomst av kapital. Vid ansökan till äldreomsörjningsstöd räknas inkomst, förmögenhet, inkomst av kapital och bostadsbidrag.

En skälig levnadsnivå innebär att pensionären ska ha tillräckligt med pengar kvar att leva på efter att hyran är betald. Som skälig levnadsnivå räknas 5 499kr per månad (2017) för ensamstående och 4 495kr per månad (2017) för gift eller sambo.

Källa: Pensionsmyndigheten

Förslag till landsmötesbeslut:
att Liberalerna undersöker möjligheterna att införa ett skatteavdrag på garantipensionen.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att anse motionen besvarad.

Riksdagsledamot Mats Persson företräder Liberalerna i Pensionsgruppen, arbetsgruppen för vårdande av pensionsöverenskommelsen. Liberalerna driver frågan om att fortsatt sänkt skatt för pensionärer i den takt som samhällsekonomin tillåter.

Vidare driver partiet frågan genom att en samlad reform inte ska innebära att skillnaden i beskattningen mellan löntagare och pensionärer ökar. Att generellt sänka skatten på garantipensionen är en avvägning som står emot socialförsäkringssystem genom bostadstillägg och/eller äldreomsörjningsstöd till individen. Däremot bör en översyn rörande förenkling av ansökningar göras.

För att kompensera obalansen mellan könen driver Liberalerna att en större andel av pensionen ska delas vid skilsmässa. Särskild uppmärksamhet ska ägnas tjänstepensionen eftersom den för de flesta utgör en allt viktigare del av den samlade pensionen. Stor hänsyn ska tas till att tjänstepensionen normalt är följden av kollektivavtal mellan arbetsmarknadens parter. De som är pensionärer i dag eller närmar sig pensionsåldern har haft sina yrkesverksamma år i ett samhälle där mäns och kvinnors förutsättningar inte har varit jämställda. Samtidigt är det också av största vikt att inte pensionssystemet permanentar ojämställda strukturer genom att i alltför hög grad fungera som en kompensator i efterhand.

E4. Motion rörande hantering av moms och skatter för brottsutsatta företag Torbjörn Ekelund, Svalöv

Bakgrund

I Malmö har ett större företag i Restaurangbranschen utsatts för ett förskingringsbrott. Brottet uppdagades strax efter att rörelsen, som omfattar flera restauranger, såldes till ny krögare. Den nya krögaren upptäckte efter några månader att företagets ekonomichef regelmässigt undanhållit intäkter som ej bokförts. Dessa intäkter hade vederbörande själv stulit och förbrukat för egen del. När detta upptäcktes av den nya ägaren hade brottsligheten pågått flera år och det förskingrade beloppet uppgick till miljonbelopp.

Det hela anmäldes omedelbart till Polis och den aktuella ekonomichefen greps och erkände så småningom brottet, vilket denna också sedermera dömdes till fängelse för.

När domen vunnit laga kraft kontaktades bolaget av skattemyndigheten som kostaterat att om stölderna inte förekommit hade bolaget haft en betydligt högre intäkt och skulle därmed under ett antal år tillbaka i tiden betalt mer i moms och skatt.

Nu krävs ägaren och bolaget på detta belopp som uppgår till nästan en miljon kronor då skattemyndigheten räknar fem år tillbaka i tiden. Fem år är den normala tiden då Skattemyndighet eller enskild kan inkomma med justeringar av redan beslutad skatt.

Detta är ett belopp som inte går att återvinna från den dömda brottslingen och bärigheten i bolaget är sådant att om Skattemyndigheten framhårdar så riskera bolaget att försättas i konkurs och flera tiotal medarbetare måste friställas.

Är det rimligt att staten begär skatt och moms på stulna pengar?

Den grundläggande sakfrågan är om det är rimligt att staten tar in skattepengar baserat på stulna belopp. Gränsen till att staten, rent moraliskt måste betraktas som medbrottsligar ligger inte långt borta. Rimligen bör förhållningssättet vara att den erkännande och dömda tjuven inte valt ut, och endast stulit redan skattade pengar, utan i stället att både företagaren och staten i detta fall är brottsoffer och att de, var och en, får inkräva sina skulder hos den skyldige brottslingen. Det är orimligt att företagaren först skall bli bestulen och sedan dessutom beskattas, i efterhand på det stulna beloppet.

Det är svårt, om man inte är jurist, att identifiera om förfaringssättet grundar sig på lag eller praxis. Oaktat vilket borde förfaringssättet ändras.

Jag yrkar att Liberalerna Skånes årsmöte uppmanar Liberalernas Landsmöte att ge i Liberalernas Riksdagsgrupp följande uppdrag att:

Verka för att förfaringssättet stoppas oaktat om det handlar om lag eller praxis.

Undersöker om det är möjligt att återbetala skatt som inkommit på detta orimliga sätt under en period om fem år tillbaka i tiden, vilken är den normala avstämningstiden för skatt.

I övrigt verka för att företagare som också är brottsoffer inte heller i andra avseende skall bli skyldig staten eller annan part, på grund av stöld där förövare och lagakraft vunnit dom finns.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att uppdra åt de skånska riksdagsledamöterna att agera för att förhindra att situationer som den som beskrivs i brödtexten ska kunna uppstå.

Ekonomisk brottslighet kostar staten flera miljarder kronor varje år (Ekobrottsmyndighetens lägesbild om ekonomisk brottslighet i Sverige 2016). Detta gäller inte minst brott som förskingring och fall där såväl företagare som privatpersoner underlåter att redovisa inkomster för vilka de är skyldiga att betala skatt. För att förhindra att tilltron till skattesystemet undermineras är det viktigt att denna typ av brott beivras.

Som framgår av motionen kan emellertid pro-

blem uppstå när företag beskattas retroaktivt. Om en anställd i ett företag dömts för att ha agerat i strid mot lagen, som i det angivna exemplet, riskerar företaget att bestraffas genom att få sina intäkter uppskrivna och därmed upptaxeras. Att ett företag med flera anställda försätts i konkurs på grund av ett brott begånget av en anställds brottsliga handling är en orimlig konsekvens som måste förhindras. Sverige behöver ett tydligare regelverk för hur denna typ av brottslighet kan bekämpas utan att fel parter lider ekonomisk skada.

E5. Föräldrapenning

För styrgruppen Liberala seniorer i Skåne, Hans Pedersen Dambo, Malmö

Förslag till landsmötesbeslut:

att Liberalerna tar ställning för en utökad sociallagstiftning som medger tillfällig närståendepenning på samma villkor som tillfällig föräldrapenning.

att landsmötet ger partistytelsen i uppdrag att låta utreda de samhällsekonomiska konsekvenserna av införandet av en tillfällig närståendepenning.

Låt föräldrar VABBA och närstående VANNA!

Både VABBA och VANNA för ökad jämlikhet mellan generationerna!

Den svenska jämlikhetsdebatten handlar i stort sett bara om jämlikhet mellan könen och då främst "lika lön för lika arbete". Men vi vill uppmärksamma en ojämlikhet mellan generationerna.

Sedan en tid kan föräldrar till barn "vabba"; d.v.s. ta ledigt från jobbet och stanna hemma för att vårda sitt sjuka barn och då via Försäkringskassan få ekonomiskt stöd genom tillfällig föräldrapenning. Man kan också sätta in en annan person i sitt ställe. Detta tycker vi naturligtvis är bra.

Men i andra ändan av generationsaxeln finns äldre människor som bor hemma men också kan bli sjuka och inte klara sig själva utan hjälp under sin sjukdom. Då kan något av de vuxna barnen behöva ta ledigt från sitt jobb för att hjälpa sin gamla mor eller far. Ibland kan det vara andra närstående personer som rycker in. Medellivslängden i Sverige ökar kraftigt och därmed också antalet äldre som behöver hjälp vid sjukdom.

Ofta ser inte arbetsgivare eller kollegor sådan ledighet som lika självklar som när föräldrar tar hand om sina sjuka barn. Hjälptöven

gäller naturligtvis vård av både barn, vuxna, funktionsnedsättningsdrabbade och äldre utan någon som helst åldersdiskriminering.

Vi anser att det borde vara lika självklart att kunna "vabba" som att kunna "vabba"; d.v.s. via Försäkringskassan kunna få en tillfällig närståendepenning för vård av förälder, annan anhörig eller närstående. Vi är övertygade om att en sådan kan medföra att äldre människor kan bo kvar i sina hem längre utan att behöva utnyttja kostnadskrävande vårdresurser.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att anse motionen besvarad.

I rapporten "Leva livet hela livet – också den sista sträckan" som arbetsgruppen förmågor och möjligheter för årsrika tagit fram föreslås en utveckling av det befintliga kommunala anhörgstødet för att uppnå det motionärerna föreslår i att-satsens första del. Det är viktigt att utveckla anhörgstødet och minska skillnaderna mellan kommunerna. Det måste också bli lättare att förena anhörgstød med arbete, till exempel genom rätt till tjänstledighet och rätt till deltid. Delen om att införa en tillfällig närståendepeng går ett steg längre. Den som avstår arbete för att vårda en nära anhörig kan få närståendepenning från försäkringskassan, men bara om den anhörige är livshotande sjuk. I framtiden bör det vara möjligt att få ersättning till exempel när en anhörig behöver ledsagning till läkarbesök. Målet är att det ska bli lättare framöver att förena anhörgstød med arbete, till exempel genom rätt till tjänstledighet och deltid. I takt med att samhällsekonomin så tillåter bör man utvidga möjligheten till närståendepenning också vid till exempel ledsagning till läkarbesök.

F. UTBILDNING

F1. Översyn rektorsutbildningen Styrgrupp Utbildning

Förslag till landsmötesmotion:

Att Liberalerna ska verka för att rektorsutbildningen ses över.

Ett problem med nuvarande rektorsutbildning är att du bara kan söka om du redan är rektor. Konsekvensen blir att vi går miste om viktigt kompetens. Duktiga och drivna lärare som i övrigt varit väl lämpade för uppdraget är inte behöriga att söka.

Ett sätt att bredda rekryteringsbasen för rektorstjänster är genom att göra det möjligt

att läsa rektorsutbildningen på heltid. Som lärare skulle du därmed ha möjlighet att först gå rektorsutbildningen för att därefter kunna söka rektorstjänster.

Vi vill att Liberalerna ser över rektorsutbildningen för att möjliggöra för fler att söka och gå den.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionen.

En motion med att-satsen: Liberalerna ska verka för att rektorsutbildningen ses över skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

En skola av hög kvalitet är en förutsättning för att Sverige ska kunna behålla sin konkurrenskraft och även i framtiden vara en välfärdsnation. För att klara det behövs det kompetenta och engagerade lärare. Lärarkyrket har under lång tid haft låg status till följd av en dålig löneutveckling och tuffa arbetsvillkor. Avsaknaden av tydliga karriärvägar har också varit en viktig förklaring till lärarkyrket inte varit attraktivt.

Alliansen genomförde många viktiga skolreformer under sin tid i regeringsställning där bland annat införandet av förstelärare skapat nya karriärvägar inom lärarkyrket. Men skolan behöver utvecklas mer vad gäller kompetensförsörjningen av lärare och skolledare.

I dag är rektorsutbildningen bara öppen för den som redan har en anställning som rektor. Det är ett problem då duktiga och drivna lärare inte har möjlighet att söka in på utbildningen.

Att öppna upp rektorsutbildning så att även lärare kan söka den är viktigt både för att skapa fler karriärvägar inom lärarkyrket och för att säkerställa kompetensförsörjningen av duktiga och engagerade skolledare. Därför bör Liberalerna verka för att rektorsutbildningen ses över så att även lärare utan anställning som rektor kan söka in på den.

F2. Nivågruppering i klassrummen Styrgrupp Utbildning

Förslag till landsmötesbeslut:

Att Liberalerna ska undersöka möjligheterna till att införa nivågruppering i klassrummen.

Idag präglas många klassrum av stora skillnader mellan eleverna. Det finns flera förkla-

ringar till varför detta blivit så. En bidragande orsak är att vi drivit frågan om att alla ska vara i samma klassrum för långt. Konsekvenserna av detta blir att många elever inte får det stöd de behöver för sin utveckling.

Det är tydligt att nuvarande system har stora brister. Inte minst har det flyttat fokus från individen till kollektivet. Vi vill se ett fokusskifte i klassrummet. Vi måste ge eleverna större förutsättning att utvecklas i egen takt och efter egna förutsättningar. Ett sätt att åstadkomma detta är att återinföra nivågrupperingar i klassrummen. Genom att dela in gruppen i nivåer hade elever lättare kunnat utvecklas efter sin egen lärläxa. Då alla nivåer skulle ge behörighet hade det inte haft några konsekvenser för gymnasiebehörigheten.

Mot bakgrund av ovanstående vill vi att Liberalerna verkar för att undersöka möjligheterna till att återinföra nivågrupperingar i klassrummen.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionen.

En motion med att-satsen: Liberalerna ska undersöka möjligheterna till att införa nivågruppering i klassrummen skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

Kunskap ger individen möjlighet att förverkliga sig själv och förbättra sin livssituation. Utbildning och kunskap öppnar nya vägar och stärker den enskildes förmåga att orientera sig och fatta självständiga beslut. Skolan ska därför ha höga förväntningar på varje elev och prioritera kunskap. Det kräver en likvärdig skola så att alla elever har samma möjligheter att utvecklas. Det gäller oavsett var och när en elev börjar sin skolgång.

I dag finns stora skillnader mellan eleverna i många klassrum. Konsekvensen av detta är att många elever inte får det stöd de behöver för sin utveckling. För att säkerställa likvärdigheten i klassrummen behöver undervisningen blir mer anpassad efter elevernas behov. Detta kan göras genom att dela in gruppen i nivåer så att eleverna bättre kan utvecklas efter sin egen lärläxa.

Genom att återinföra nivågrupperingar i klassrummet kan fokus flyttas från kollektivet till individen och ge varje elev bättre möjligheter att utvecklas efter sin egen förmåga. Därför bör Liberalerna undersöka möjligheterna till

att införa nivågruppering i klassrummen.

F3. Riktade utbildningar förskolechefer Styrgrupp Utbildning

Förslag till landsmötesbeslut:
Att Liberalerna ska verka för riktade utbildningar för förskolechefer.

Idag har vi ingen "rektors"-utbildning för förskolelärare trots att förskolan nu har evidensbaserad metodik och egen läroplan. Inte heller ställs det några krav på att sökande ska ha gått utbildning för att få bli förskolechef. Det är alltså fullt möjligt att tillträda en chefstjänst inom förskolan utan någon som helst utbildning eller dokumenterad erfarenhet av att leda en organisation. Detta behöver åtgärdas.

Vi vill att Liberalerna ska verka för att förskolechefer ska gå riktade utbildningar inom just ledarskap. Att uppmuntra och tydliggöra ledarskapsaspekten av chefsrollen tror vi kan få positiva effekter för hela organisationen. Inte minst skulle det ge tydliga signaler om vad som förväntas av uppdraget. Det skulle även innebära fortbildning och kompetensutveckling.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att bifalla motionen.

En motion med att-satsen: Liberalerna ska verka för riktade utbildningar för förskolechefer skickas undertecknad av Liberalerna Skåne för behandling av Liberalernas landsmöte.

En bra start i skolan är viktigt och ger eleverna större möjligheter att lyckas senare i livet och utjämnar livschanser mellan elever med olika bakgrund. Därför har förskolan en mycket viktig roll för elevernas utveckling och ska ha ett tydligt pedagogiskt uppdrag. Trots att förskolan i dag har en egen läroplan finns det ingen specifik rektorsutbildning för förskolelärare. Det ställs heller inte krav på att förskolechefer att ha gått en utbildning eller har tidigare erfarenheter. Det innebär att en förskolechef kan leda en organisation utan någon tidigare ledarskapserfarenhet eller kompetens inom området. För att säkerställa förskolan leds av kompetent personal behövs det riktade utbildningar för förskolechefer. En sådan utbildning skulle också tydliggöra förskolechefernas ansvar och ge tydliga signaler om vad som förväntas av uppdraget, vilket i sin tur skapar tydligare karriärvägar för pedagoger inom förskolan. Därför ska Liberalerna verka för riktade utbildningar för

förskolechefer.

G. INTEGRATION

G1. Ensamkommande barn Madelene Lindberg

Den senaste tiden har allt fler ensamkommande unga män och pojkar från Afghanistan, Iran, Marocko m.fl. Mellanösternländer kommit till Sverige och Europa. Många av dessa lever som gatubarn i vårt samhälle i dag trots att många har familjehemsplaceringar i Sverige, trots dessa insatser värvas de in i ett tungt missbruk och kriminalitet och många av dem har redan fått sina asylansökningar prövade men fått avslag, vilket innebär att avvisningsbesluten ska verkställas inom kort.

Jag menar att det vore på sin plats att sätta en viss insats för att kunna ge dem bra insatser vid hemkomsten till sina hemländer att få rätt till skola vård och sociala pedagogiska förutsättningar att bli fungerande självförsörjande individer så dom slipper fara illa som laglösa individer i Sverige.

Att utgå från att de får det bra i sina hemländer och att Sverige kan bli en länk med hjälp till självhjälp för deras uppbyggnadsresurs.

Mot denna bakgrund yrkar jag bifall till att ge myndigheter och verkställare större kraftfullare verkställningsrättigheter till denna grupp. För att dessa inte ska fara illa i vårt samhälle i ett utanförskap i våra större städer som typ Uppsala, Göteborg, Malmö och Stockholm där de nu bevisats leva ett miserabelt utanförskap.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att anse motionen besvarad med hänvisning till det ställningstagandet partiet redan gjort i den här frågan och till det arbete bland att riksdagsledamot Christina Örnebjär bedriver.

"Unga ensamkommande"

De senaste åren har många människor, inklusive ensamkommande barn och unga från framför allt Afghanistan, kommit till Sverige med hopp om en framtid här. På vissa håll har hela byar i Afghanistan mer eller mindre tömts på lite äldre pojkar och unga män. Orsakerna till att många sökt sig hit är flera: säkerhetsituationen och ekonomin i Afghanistan har försämrats, den afghanska regeringen är svag och inte minst utgör talibanerna ett hot. En

del av de unga har varit bosatta i Iran, flera av dem har alltid bott i Iran, men på grund av den allt svårare situationen för afghaner i Iran finns där ingen framtidsstro. Under 2015 blev fler medvetna om möjligheterna att få asyl i Europa och framför allt i Sverige som anses vara ett attraktivt land att komma till. På vägen har många gjort sig beroende av smugglare och betalat stora pengar.

Principen för vår asylpolitik är att hjälpa personer som har skyddsskäl. Vi värnar asylrätten vilket innebär att alla ska kunna söka asyl. Det betyder dock inte att alla får asyl. För att på ett värdigt sätt kunna ta emot dem som flyr måste färre söka sig till just Sverige och de som saknar skyddsskäl måste också lämna landet. Vårt asylsystem ska vara rättssäkert och effektivt inklusive ett väl fungerande system för åldersbedömningar av unga. Asylsökande har inte tillgång till samhällets alla sociala förmåner men samhället måste kunna stötta ensamkommande barn och unga som befinner sig i särskilt utsatt situation och som är i behov av samhällets stöd. Samhällets stöd till ensamkommande unga kan därför förbättras på en rad punkter:

Nya åldersbedömningar i särskilda fall

Migrationsverkets åldersbedömningar har inte fungerat tillfredsställande. Vi ser positivt på att Rättsmedicinalverket nu kommer att hantera medicinska åldersbedömningar vilket kommer att öka den rättsliga kvalitén på Migrationsverkets sammantagna åldersbedömningar. Vi ser också positivt på att åldersbedömningar ska kunna göras tidigare i asylprocessen. Det är dock oroande att det kan finnas personer som felaktigt fått sin ålder uppskriven av Migrationsverket.

För det första måste även den som överklagar ett asylbeslut kunna få göra en medicinsk åldersbedömning genomförd av Rättsmedicinalverket. För det andra måste det i särskilda fall, där Migrationsverket anser det vara rimligt med hänvisning till myndighetens tidigare bristande hantering, vara lämpligt att ge asylsökande som fått en lagakraftvunnen avslagsdom möjligheten att få genomgå Rättsmedicinalverkets medicinska åldersbedömning. Det skulle i så fall endast handla om personer som enligt Migrationsverkets bedömning i dag är mellan 18 och 21 år och där åldersbedömningen blir avgörande för om det krävs ett ordnat mottagande för att kunna verkställa utvisning av personen till sitt hemland.

Asyltiden som förberedelse

Unga asylsökande ska uppmuntras att gå i

skolan vilket de har rätt till. I verkligheten har dock en del svårt att motivera sig att följa kursplanen när de inte vet om framtiden kommer att vara här eller i hemlandet.

Vi anser att asyltiden i Sverige bör användas som förberedelse oavsett var i världen den unge kommer att ha sin framtid. Därför bör det till exempel finnas flexibilitet från skolans sida när det gäller mer av anpassade studier för att fokusera på ämnen som den unge har användning för även utanför Sverige.

Civilsamhället, inklusive studieförbunden, kan spela en viktig roll när det gäller att bidra till verksamheter som ger de unga färdigheter för livet. I de fall där asylansökan avslås kan till exempel civilsamhället bidra till projekt för etablering i hemländerna.

God man och kontaktperson

Den som anses vara över 18 år har inte längre rätt till god man vilket kan innebära svårigheter för en ung asylsökande. Vi vill öppna upp för ett system där den som varit förordnad som god man för en person under en övergångstid ska kunna fungera som den unges kontaktperson även för den vars ålder efter åldersbedömning skrivits upp till mellan 18 och 21 år. Det ska i så fall gälla tills beslutet vunnit laga kraft och om den unge så önskar.

Därutöver finns det anledning att se över systemet med gode män och kopplingen till ensamkommande unga. En god man har en juridisk funktion i frånvaro av en vårdnadshavare men den unge har ofta ett behov av en kontaktperson som är mer av en länk in i samhället.

Samhället har ansvar för alla unga i åldersgruppen 0-20 år

När en ung asylsökande anses vara över 18 år försvinner till stor del samhällets stöd. På kommunal nivå görs olika bedömningar av hur mycket stöd som unga asylsökande som bedömts som 18 år är i behov av. Det är dock tydligt att en del av dessa unga har fortsatt stort behov av samhällets stöd också efter fyllda 18 år. Vi anser att de liksom andra unga bör kunna omfattas av kommunernas särskilda ansvar för barn och unga i åldersgruppen 0-20 år.

Ensamkommande barn och unga måste få stöd i att hantera sin situation. Här spelar skolan, socialtjänst, barn- och ungdomsmottagningar, sjukvården och organisationer en stor roll. Det är centralt att kommunernas kunskap och förutsättningar att hantera asylsökande

ungdomars psykiska ohälsa stärks inom socialtjänsten och att samverka mellan kommunen och sjukvårdshuvudmännen i frågor som gäller psykisk ohälsa bland asylsökande ungdomar förbättras.

Stöd till personalen som jobbar med ensamkommande unga

Många gånger knyts starka band mellan de unga och personer som befinner sig i deras närhet. Ett avslagsbesked drabbar därför fler än den enskilde individen. Olika personalgrupper och andra som arbetar med ensamkommande unga måste stärkas i sin roll genom till exempel utbildning och handledning. Det handlar om att vara ett stöd för den unge här och nu oavsett var den unges framtid kommer att vara.

Korta uppehållstillstånd försvårar för många unga
Regeringens mycket korta tillfälliga uppehållstillstånd på tretton månader bidrar till att ensamkommande unga ofta mår dåligt. Liberalerna anser att dessa korta uppehållstillstånd åtminstone måste vara treåriga.”

G2. Reparera det integrationspolitiska programmet

Alexander Werne, Lund

Att vi som parti har tagit fram ett nytt integrationspolitiskt program är ett steg i rätt riktning för att lösa de problem gällande integration som vi idag står inför. Denna fråga kommer bli avgörande 2018. Tyvärr är programmet inte baserat på fakta och seglar inte hur verkligheten ser ut. Detta medför att vi inte tar upp fundamentala problem upp som idag har gjort Sverigedemokraterna till Sveriges tredje största parti.

Jag är väldigt säker i min liberala övertygelse och tror på helhjärtat socialliberalism. Jag tycker det är otroligt viktigt att vi inte hävdar att framtiden vetenskapligt fakta inte stämmer och att vi diskuterar problem utifrån hur de verkligen ser ut, inte hur vi hade velat att problemen såg ut. Detta innebär att vi inte kan prata om invandring och invandrare som en homogen grupp utan vi måste vara mer specifika. Detta tankesätt saknas genomgående i programmet vilket blir uppenbart i programförslagen. Istället för att gå igenom flera av de programpunkter som jag tycker borde ändras så tycker jag det är mer talande att diskutera grundpremisserna och argumenten för programmet.

Mening fyra, fem och sex i programmet lyder ”Det finns en oerhörd potential i att

människor kommer till vårt land. Sverige, liksom många andra länder, står inför det faktum att fler och fler blir äldre samtidigt som en allt lägre andel av befolkningen befinner sig i arbetsför ålder. Att fler kommer till Sverige och jobbar är viktigt för vårt framtida välbefinnande.” De människor som kommer till Sverige idag är till största del asylinvandrare, under 2015 tog Sverige emot cirka 160 000. Första gången jag hörde detta tyckte jag argumenten var bra och rimliga, du kanske tankar likadant. Idén låter helt enkelt rimlig och känns som en perfekt lösning på framtida problem, exempelvis den åldrande befolkningen. Du kan tänka dig chocken när jag insåg att detta är direkt felaktigt.

Förra året publicerade Pensionsmyndigheten en rapport som heter ”Asylinvandringens ekonomiska effekter på pensionssystemet”. Rapporten avser bara effekterna på pensionssystemet men den beskriver utmärkt hur en del av Sveriges framtida välbefinnande ser ut. Det välbefinnande som enligt programförfattarna gynnas av dagens invandring. Tidsperioden i rapporten är 2017 till 2100 och är baserad på att 100 000 asylinvandrare får stanna i Sverige. Enligt Pensionsmyndigheten genererar denna grupp 70 miljarder kronor i intäkter för pensionssystemet och 150 mdkr i ökade utgifter, vilket resulterar i att pensionssystemet belastas med 80 mdkr. Enligt Pensionsmyndigheten betalar alltså inte denna grupp tillräckligt mycket skatt för att täcka sina egna kostnader och bekräftar därmed att asylinvandring inte minskar kostnaderna för en åldrande befolkning.

Detta väcker två intressanta frågor. Vet inte författarna till vårt nya integrationsprogram om denna information som jag som lekman kan ta fram? Vet författarna om informationen men väljer medvetet att inte ta upp den? Svaren på båda frågorna är för mig lika skrämmande.

Vi som parti måste bli konkreta. Vi måste förankra våra idéer i konkreta fakta om vi vill göra någon typ av inverkan på integrationsdebatten. Exemplet ovan visar att vi måste gå igenom och rätta till det integrationsprogram som vi har tagit fram. Om vi går in i en valrörelse med argument som är direkt felaktiga börjar vi enligt mig komma långt ifrån våra liberala värderingar. Vi börjar i så fall närma oss så kallade ”alternative facts”. En sådan valrörelse kommer vi, mina liberala partikamrater, att förlora.

Därför yrkar jag att Liberalerna reviderar och reparerar det

integrationspolitiska programmet.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att avslå motionen med hänvisning till att Skånerådet ställt sig bakom det av partirådet antagna integrationspolitiska programmet.

Det integrationspolitiska programmet inleds med kapitlet "Öppna arbetsmarknaden för fler". Här understryks behovet av att få ut nyanlända som fått uppehållstillstånd i Sverige på arbetsmarknaden. Startjobb, enkla jobb och lärlingsutbildningar är några vägar in på arbetsmarknaden. Dessa satsningar är viktiga. Vi behöver fler som kan vara med och bidra till välfärden. Fler som kan ta hand om våra äldre. Fler som kan öka tillväxten. Att börja sitt arbetsliv i Sverige med ett jobb med lägre ingångslön, betyder inte nödvändigtvis att man är kvar i det jobbet resten av sin karriär. Grundpremisen för dessa satsningar är dock, och måste vara, att jobb alltid är bättre än bidrag.

**G3. Inför obligatorisk SFI som är kopplat till bidrag
Alexander Werne, Lund**

Att behärska det svenska språket är en förutsättning för att kunna integreras och bli en del av Sverige. Som liberal är det av yttersta vikt att vi gör allt vi kan för att göra denna integration möjlig.

Det är idag ett problem att många av de nyanlända som börjar SFI inte fullföljer utbildningen och missar därmed chanser till både arbete och underlättad integration. Enligt en artikel i DN 1 framgick det att av alla nyanlända under 2007 var det bara 33 procent som hade genomgått SFI utbildningen 2014. För de nyanlända som bara har gått i grundskolan i hemlandet var samma siffra 20 procent. Detta faktum är mycket oroväckande, speciellt eftersom vi idag har fler människor som behöver SFI än 2007.

Det kan vara omotiverande att börja lära sig ett nytt språk i vuxen ålder, men tyvärr finns det ingen väg runt detta om en integration i Sverige ska vara möjlig. Som liberal är det en självklarhet att värna om individen och dess utveckling, därför är det oacceptabelt att låta denna trend fortsätta.

Att studera på SFI är idag frivilligt, detta innebär att det saknas incitament för att genomföra hela utbildningen under en rimlig

tidsperiod. En lösning på detta problem är att knyta deltagandet i SFI till olika bidrag. Delar av dessa skulle sedan kunna dras om en frisk vuxen person väljer att inte delta i undervisningen.

Därför yrkar jag att Liberalerna verkar för att knyta SFI undervisningen till olika bidrag så som försörjningsstöd.

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att anse motionen besvarad med hänvisning till det av partirådet antagna integrationspolitiska programmet som innehåller förslag i linje med motionärens förslag.

I programmet står bland annat att möjligheten att snabbt lära sig svenska är en grundförutsättning för att komma in i samhället. Det behöver därför ställas tydligare krav än vad som idag är fallet på att delta i SFI-undervisningen.

Två sätt att åstadkomma detta är:

1. Att sänka etableringsersättningen vid ogiltigt frånvaro.
2. Att göra deltagande i SFI till en relevant motprestation för att få försörjningsstöd.

Båda dessa åtgärder föreslås i det integrationspolitiska programmet.

**G4. Rekrytera fler invandrarungdomar till blåljusrken
Alexander Werne, Lund**

Blåljusrken har på senare år haft problem att utföra sina uppgifter i många utanförskapsområden. Det finns flera lösningar till detta problem, en lösning är att helt enkelt skapa kontakt med ungdomar, en annan lösning är att rekrytera fler invandrarungdomar till just blåljusrken.

Andelen personal med invandrarbakgrund inom blåljusrken är låg, speciellt när det gäller personer med rötter utanför Europa. Exempelvis kan fler poliser med utländsk bakgrund bli ett utmärkt medel för att reducera spänningar mellan invandrarungdomar och polis i utsatta områden. Själva rekryteringen blir också ett steg i sig som signalerar att exempelvis polisen vill hjälpa till i de utsatta områden som de arbetar i.

Därför yrkar jag att Liberalerna verkar för att rekrytera fler invandrarungdomar till blåljusrken.

ÅRSMÖTE
2017

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att anse motionen besvarad med hänvisning till att problematiken kring att vissa grupper är underrepresenterade i poliskåren behandlas i det rättspolitiska program som presenteras inom kort.

Det kan tilläggas att i det korta perspektivet kan trygghetsvakter få till de positiva effekter som motionsskrivaren vill se vad gäller att minska spänningarna i utsatta områden. Liberalerna har föreslagit statliga pengar till kommunala trygghetsvakter.

H. RÄTTSPOLITIK

H1. Anställ fler poliser, reformera rättssystemet och samtidigt gynna företagsklimatet i utanförskapsområden
Alexander Werne, Lund.

Det kan idag inte ha undgått någon att polisen har en kämpig vardag. Från stenkastande ungdomar till gränskontroller, terrorhot, brottsförebyggande arbete och underbemannning. Idag har Sverige cirka 20 000 poliser, om vi skulle följa EU-snittet borde siffran vara runt 30 000. Polisen hinner inte ens med att utreda brott så som bedrägerier eller inbrott. Detta leder till misstro, tvivel och rädsla samt utgör ett hot mot vår demokrati. Det är därför omöjligt som liberal att inte vilja anställa fler poliser, införa nya rutiner och på så sätt stärka den yrkesgrupp som utgör den grunden för hela vårt fria samhälle.

Men det räcker inte att bara anställa poliser. Vi måste se över hela vårt rättssystem och hur det hanterar de kriminella problem vi idag lever med, exempelvis yrkeskriminella, straffskalor och rättspraxis. Den stora mängden av oupplärade brott i kombination med smärtafri påföljder riskerar att urholka hela vårt rättssystem som vår demokrati är uppbyggd på.

Kriminaliteten påverkar även företagsklimatet. Detta är en av anledningarna till brist på jobb i utanförskapsområden. Företag som påverkas av vandalism och inbrott har det svårare att expandera på grund av reducerad lönsamhet som leder till att företag flyttar från området vilket leder till en ond spiral. Genom att reformera och öka resurserna för rättsväsendet kan detta mönster brytas och gynna företagsklimatet som i sin tur gynnar de boende.

Därför yrkar jag att Liberalerna verkar för att anställa 10 000

poliser

att Liberalerna verkar för att reformera rättssystemet gällande straffskalor och praxis

att Liberalerna verkar för att reformera och öka resurserna för rättsväsendet i Sveriges 186 (år 2012) utanförskapsområden

Skåneförbundets styrelse föreslår årsmötet att avslå första att-satsen med hänvisning till det löfte Liberalerna gett om ytterligare 5 000 poliser, att anse andra att-satsen besvarad med hänvisning till det förslag rättspolitiska programmet som landsmötet har att ta ställning till samt att bifalla motionens tredje att-sats.

Tryggheten i Sverige måste öka. Vi måste kunna lita på att polisen kommer när den ska och att blåljuspersonal kan sköta sitt jobb. Så ser det tyvärr inte alltid ut idag. På flera ställen i landet upplever människor en ökande otrygghet. Så kan vi inte ha det.

Liberalerna har föreslagit en rad trygghetsskapande åtgärder. Vi vill se 25 000 fler poliser inom fem till sju år. I det korta perspektivet vill vi se 2000 fler poliser i yttre tjänst inom 12 månader. Detta är en ökning med mer än 20 procent. Som ett komplement till polisen vill vi ha kommunala trygghetsvakter. Statliga pengar har avsatts för detta ändamål. Även vad gäller straffskalan vill vi se en reform som möjliggör tidigare och tuffare åtgärder. Dessa åtgärder är av betydelse för hela landet. Störst nytta kommer de dock att göra i våra utanförskapsområden där otryggheten och våldet är som störst.

I. PARTIINTERNT

I1. Förnya ledarskapet och paritetet genom att begränsa antalet mandatperioder
Alexander Werne, Lund

För att nå en bred politisk framgång krävs ett bra och tydligt ledarskap på lokal, regional och nationell nivå. John C. Maxwell beskriver en ledare som någon som vet vilken väg vi ska gå, som själv följer den och samtidigt visar den för oss andra. Denna typ av ledarskap finns inte regionalt och nationellt och jag tror främst det beror på vår partikultur och partistruktur.

I skrivande stund har vi Liberaler 5-6 % procent av väljarkåren. Det är svartvitt besked på

hur misslyckad vår politik och vårt ledarskap är och har varit. Vi som parti har helt enkelt inte råd att i dessa turbulenta tider inte lyckas få nya väljare på grund av dåligt ledarskap.

Genom att ändra våra Liberala stadgar så att personer som innehar ett politiskt uppdrag max kan inneha det i två mandatperioder uppnår vi flera mål. Vi förnyar vi vårt parti, vi gör det attraktivare för unga och påverkar det ledarskap som i slutändan drar in flest röster. Om den politiska ledningen vet att den kommer avgå vid ett bestämt datum eliminerar vi risken för att personen agerar i egenintresse och ökar istället chansen att våra politiker bara fokuserar på Sveriges bästa.

Därför yrkar jag
att Liberalerna verkar för att en folkvald

Liberal inte kan inneha samma politiska uppdrag i mer än tre mandatperioder.

**Skåneförbundets styrelse föreslår
årsmötet att anse motionen besvarad
med hänvisning till valberedningens
yttrande.**

I Liberalernas riktlinjer för valberedningsarbetet står det att läsa att särskild hänsyn ska tas till att nya medlemmar uppmuntras och utmanas samtidigt som kompetens ska tillvaratas. Valberedningens arbete går ut på just det att hitta en balans som för partiet framåt utan att gå miste om kunskap och erfarenhet. En statisk gräns vid två mandatperioder skulle på ett olyckligt sätt bakbinda valberedningen.

ÅRSMÖTE
2017

Nominering och val för tiden intill nästa årsmöte av:

ordförande i länsförbundet och dess styrelse

Christer Nylander, Kristianstad (omval)

vice ordförande i länsförbundet och dess styrelse

1:e vice ordf. Cristina Glad, Malmö (omval)

2:e vice ordf. Inger Tolsved Rosenkvist, Lund (nyval)

övriga ordinarie ledamöter i förbundsstyrelsen

Daniél Tejera, Åhus (nyval)

Torkild Strandberg, Landskrona (omval)

Charlotta Ramel-Andersson, Sjöbo (omval)

Susanne Bäckman, Bromölla (omval)

Henrik Thorsell, Vellinge (omval)

Torbjörn Ekelund, Svalöv (omval)

Ewa Bertz, Malmö (omval)

Christer Sörliden, Helsingborg (omval)

Karl Philip Nilsson, Landskrona (omval)

eventuella ersättare i förbundsstyrelsen

1:e Henrik Silfverstolpe, Trelleborg (nyval)

2:e Camilla Mårtensen, Kävlinge (omval)

3:e Marianne Littke, Hässleholm (omval)

4:e Kerstin Lingebrant, Ängelholm (omval)

5:e Mufida Dizdar, Höganäs (nyval)

6:e Pierre Månsson, Kristianstad (omval)

val av två revisorer och ersättare för dessa

Anneli Bojesson, ledamot, omval

Henning Schale, ledamot, omval

Anders Brännström, ersättare, omval

val av valberedning tillika nomineringskommitté

Marie Wahlgren, ordförande, Burlöv (Södra valkretsen) - omval

Staffan Bolin, Lund (Södra valkretsen) - omval

Ulla Hebert, Malmö - nyval

Narcis Spahovic, Malmö - nyval

Ingegerd Bergfors, Simrishamn (Norra & Östra) - omval

Fredrik Berndt, Kristianstad (Norra & Östra) - omval

Marie Keismar, Hörby (Västra) - omval

Ragnar Arvidsson, Helsingborg (Västra) - omval

val av ombud och ersättare till Liberalernas landsmöte

ombud

1. Allan Widman, Malmö

2. Camilla Mårtensen, Kävlinge

3. Charlotte Ramel-Anderson, Sjöbo

4. Christer Sörliden, Helsingborg

5. Christoffer Karlsson, Lund

6. Cristina Glad, Malmö

7. Daniél Tejera, Kristianstad

8. Ewa Bertz, Malmö

9. Frida Svensson, Malmö

10. Gilbert Tribo, Kristianstad

11. Ida Ingerö, Landskrona

12. Inger Tolsved Rosenkvist, Lunda

13. Karl Philip Nilsson, Landskrona

14. Linda Eklund, Malmö

15. Malin Henriksson, Simrishamn

16. Maria Winberg Nordström, Helsingborg

17. Marie Keismar, Hörby

18. Roko Kusar, Malmö

19. Sara Wettergren, Malmö

20. Susanne Bäckman, Bromölla

21. Tina Acketoft, Höganäs

22. Torbjörn Ekelund, Svalöv

23. Ulf Nilsson, Lund

ersättare

1. Josefine Temrell, Lund

2. Jelena Dokcinovic J, Landskrona

3. Amanda Onsberg Brumark, Malmö

4. Anette Bååth, Kävlinge

5. Camilla Neptune, Lund

6. Axel Nordberg, Lund

7. Sara Bruun, Hässleholm

8. Mattias Adolfsson, Landskrona

9. Alexander Werne, Helsingborg

10. Lars Hansson, Lund

11. Ellinor Hansen, Malmö

12. Christer Rasmusson, Helsingborg

13. Sonja Ivkovic, Kävlinge

14. Kim Nurmi, Kristianstad

15. Azad Amin, Malmö

16. Pär Brumark, Malmö

17. Dusan Mijovski, Lund

18. Muhammed Khorshid, Malmö

19. Christopher Persson, Helsingborg

20. Per Johansson, Helsingborg

21. Sonny Rosen, Ängelholm

22. Hannu Mäkelä, Landskrona

ordinarie (samtliga omval)

1. Allan Widman
2. Camilla Mårtensen
3. Cristina Glad
4. Gilbert Tribo
5. Tina Acketoft
6. Ewa Bertz
7. Maria Winberg Nordström
8. Pierre Månsson
9. Torbjörn Ekelund

ersättare (samtliga omval)

1. Inger Tolsved Rosenkvist
2. Malin Henriksson
3. Christer Rasmusson
4. Karl Philip Nilsson
5. Carina Ingelsson
6. Radovan Javurek
7. Lisa Flinth
8. Fredrik Sjögren
9. Liselotte Howard

övriga eventuellt förekommande val

Etikansvarig

Delegeras till styrelsen för beslut

Ombud vid SV:s regionstämma

Delegeras till styrelsen för beslut

Liberala företagare

Delegeras till styrelsen för beslut

Liberala seniorer

Utses av Liberala Seniorer Skånes styrelse

**Granskningsman för redovisning av
partistödet från Region Skåne**

Anneli Bojesson

Valledning för länsförbundet Skåne

Inger Tolsved Rosenkvist, Lund - ordföranden
Susanne Bäckman, Bromölla
Torbjörn Ekelund, Svalöv
Daniél Tejera, Kristianstad
Karl-Philip Nilsson, Landskrona

Sedan tidigare är tjänstemannen
Fredrik Sjögren utsedd till länets
valledare.

Serviceavgift 2018 och 2019

ÅRSMÖTE
2017

Vid årsmötet 2016 beslutade om en ändring av stadgarna för länsförbundet i Skåne. De tidigare serviceavtalen ersattes med en i stadgarna fastställd debitering av serviceavgift för avdelningarna i länsförbundet. Nivån för avgiften fastställdes till 15 procent för åren 2016 och 2017.

Styrelsen har nu att föreslår årsmötet nivå för serviceavgiften 2018 och 2019.

Nuvarande nivå är 15 procent vilket är lägst i partilandet. Inför valåret 2018 föreslår styrelsen en tillfällig höjning om 5 procent för att förstärka den skånska valkassen under valåret. Om förslaget vinner gehör skulle det innebära ett tillskott till valfonden med 250 tkr.

Styrelsen föreslår årsmötet att under valåret 2018 fastställa serviceavgiften till 20 procent. 5 procent ska oavkortat gå till annonseringsinsatser i sociala medier under valåret. Insatserna ska riktas mot de målgrupper som identifierats i kommunikationsstrategin. I verksamhetsplanen för 2018 ska tydligt framgå hur annonseringsinsatsen kommer verkställas och hur dess effekt kommer mätas.

En fördjupad information om förslaget har skickats brevledes till ordförandena i de skånska avdelningarna torsdagen den 6 april.

**Förslag till beslut styrelsen föreslår
årsmötet att fastställa serviceavgiften
för 2018 till 20 procent och för 2019
till 15 procent.**

Den tillfälliga ökningen under 2018 ska oavkortat gå till annonseringsinsatser i sociala medier under valåret. I verksamhetsplanen för 2018 ska tydligt framgå hur annonseringsinsatsen kommer verkställas och hur dess effekt kommer mätas.

Årsberättelse 2016

Liberalerna i Region Skåne

ÅRSMÖTE 2017

Den liberala gruppen i regionfullmäktige har bestått av följande ordinarie ledamöter:

Cristina Glad, Åsa Holmén, Magnus Grill, Cristina Glad, Yvonne Andreasson, Henrik Silfverstolpe, Hans Berg, Susanne Bäckman, Christer Sörliden, Gilbert Tribo, Inger Tolsved Rosenkvist, Camilla Mårtensen, Ewa Bertz, Torbjörn Ekelund och Lena Benediktsson.

Under 2016 har regiongruppens arbete varit inriktat i huvudsak på att utveckla, förnya och spetsa Liberalernas budskap med sikten att vinna valet 2018. Det har bland annat inneburit att varje ledamot i regiongruppen har sedan tidigare skapat varsin personlig utvecklingsplan som sätter upp vilka kvalitativa och kvantitativa mål ledamoten har och hur de ska nås. Dessa mål har ledamöterna försökt att förverkliga under 2016.

En annan viktig del för gruppen har varit att inhämta ny information och diskutera hur Liberalerna ska nå ut bättre i olika regionfrågor. Vid regiongruppens andra internat för mandatperioden fick gruppen möjligheten att vässa sina kunskaper i att skriva olika texter exempelvis insändare, interpellationer och frågor. Vid gruppens tredje internat i slutet av året startades arbetet inför valet 2018 som kommer att fortsätta in i det nya året.

Under året har regiongruppen under olika former försökt att kombinera arbetet i opposition med att ställa styret till svars med exempelvis frågor och interpellationer till regionfullmäktige, under de sex regionfullmäktigemötena har regiongruppen minst ställt en fråga eller interpellation till styret. Gruppen har samtidigt lanserat egna förslag för att förbättra sjukvården och kollektivtrafiken i Skåne.

Gruppen har släppt tio motioner:

- Se över hela den skånska psykiatrin
- Hässleholm nytt centrum för ortopedisk ledplastik
- Se över individuella personalavtal i Region Skåne
- Inrätta mottagning för könsstympade kvinnor
- Gör Skåne till ett försöksområde för gårdsförsäljning av vin och öl
- Undersök förutsättningarna för ett "Kunskapscentrum för Veteranvård"
- Inför vaccination mot rotavirus

- Stärk läkarstödet för ensamkommande flyktingbarn
- Handlingsplan för att utveckla vårdcentralerna
- Prioritera Köpenhamn för Öresundstågen.

Gruppen har lanserat sex initiativärenden:

- Kostnader för gräns och id- kontroller
- Återställ polisens resurser
- Gemensamt helhetsgrepp för beroendevården
- Mottagningsverksamhet för övervikt och fetma
- Flytta riksrevisionen till Skåne
- Gemensam svensk-dansk ansökan om Europeiska läkemedelsverket

Gruppen har tillsammans med alliansen lanserat sex initiativärenden:

- Skapa förutsättningar för nyetablerade vårdcentraler att utvecklas
- Angående åtgärder för ekonomi i balans.
- Förlängning av avtal i väntan på ny upphandling inom kardiologin i Helsingborg
- Rädda tågtrafiken till Simrishamn
- Ersättningsstrafik i kollektivtrafiken
- Härleda och utvärdera samtliga förseningar och incidenter i tåg- och busstrafiken under 2016

Gruppen har vidare tillsammans lämnat in fyra interpellationer och 32 frågor till regionfullmäktige.

En annan viktig del av regiongruppens arbete var att tillsammans med de andra allianspartierna formulera en gemensam skuggbudget som senare röstades ner i regionfullmäktige. En budget som bland annat omfattade stora satsningar på E-hälsa, nya utbildningsplatser till allmänläkare.

Nedan finns en sammanfattning av de viktiga händelserna i Region Skånes verksamhet under 2016.

Massuppsägningar i vården

Under 2016 har Region Skåne tampats med massuppsägningar bland sjuksköterskor och barnmorskor i bland annat Helsingborg och Malmö som på allvar har hotat patientsäkerheten i sjukvården. Sjuksköterskorna och barnmorskorna berättar om en dysfunktionell arbetsmiljösituation med ständig underbeman-

ning och övertidsarbete. Många har tappat förtroende för den personalpolitik som förs i Region Skåne och arbetsmarknadens parter förmåga att lösa situationen. Dessa händelser är en del av en längre farlig trend, där Region Skånes kompetens som arbetsgivare är allvarligt ifrågasatt. Sjukvårdsavdelningar runt om i Skåne har länge haft stor personalrulljängs och haft mycket svårt att rekrytera ny personal.

För att täcka upp för personalbristen tvingas Region Skåne ta in extern personal från bemanningsföretag, vilket driver upp regionens kostnader till allvarliga nivåer. För att rädda situationen har olika mer lokala och individuella avtal skissats på för att förbättra schemaläggningen och korta arbetstiderna på enskilda vårdenheter. Men hittills har Region Skåne avvisat alla sådana förslag och bestämt hänvisat till de centrala förhandlingarna om arbetstidsreglering mellan Vårdförbundet och SKL. Trots att ett nytt centralt avtal slöts i november har protesterna från sjukvårdsanställda i Region Skåne fortsatt. Mycket talar för att Region Skåne fortfarande kommer att vara fast i ett stelbent system som inte ser till de anställdas enskilt bästa.

Liberalerna i Region Skåne menar att den svenska modellen har tjänat Sverige väl, men att allt mer pekar på att den inte är anpassad för de utmaningar vi och vår välfärd står inför med vårdenheters olika arbetsbelastning och förutsättningar. Liberalerna har därför tagit initiativ om att Region Skåne ska se över sitt avtalssystem, börja leta efter nya lösningar där enskilda vårdenheter kan sluta mer individuella avtal där hänsyn tas till enhetens och personalens situation.

ID kontroller

Efter en turbulent höst 2015, när som mest strax under 10 000 personer i veckan sökte skydd i Sverige, beslutade den svenska regeringen att det migrationspolitiska trycket på Sverige behövde minskas. I november 2015 införde Sveriges regering därför gränskontroller vid Hyllie station och vid påstigning av färjorna mot Helsingborg, Trelleborg och Ystad. I början av januari infördes även id-kontroller vid Köpenhamns flygplats och vid påstigning av färjorna mot Helsingborg, Trelleborg och Ystad, vars kostnader tåg- och färjeföretagen måste stå för. Antalet avgångar med Öresundståg i rusningstid halverades då, från sex till tre tåg per timme. Trängseln har ökat både på tågen och färjorna. Restiden med Öresundståg från Danmark till Sverige har dessutom förlängts med i genomsnitt en halvtimme.

Gräns- och id-kontrollerna har redan fått stora konsekvenser för Skånes tåg- och färjekommunikationer. Enligt regionens egna beräkningar kostar id- och gränskontrollerna mellan Danmark och Sverige Skånetrafiken sammanlagt 100 miljoner kronor. Enligt Skånetrafiken har antalet tågpendlare minskat under hela året och antalet sålda pendlingskort över Öresund minskat med 17 procent under januari – november 2016. Samtidigt har personbilstrafiken över Öresundsbron ökat med 4,8 procent under januari-november 2016. Dessutom bidrar kontrollerna till ett generell minskat resande med Skånetrafiken, ca 61,7 miljoner kronor för 2016. Kontrollerna skadar även Skånes arbetsmarknad och tillväxt. Enligt en rapport från Sydsvenska Handelskammaren, Sweco och professor i ekonomi, Martin Andersson vid Lunds universitet skulle en permanent gränskontroll kosta 1,5 miljarder svenska kronor årligen i samhällsekonomiska förluster.

Utgångspunkten för Liberalerna är att Sverige snarast möjligt bör hitta andra lösningar på Sveriges migrationspolitiska utmaningar så att id- och gränskontrollerna kan tas bort, exempelvis genom att samordna gränskontroller med övriga nordiska länder. Liberalerna har samtidigt aktivt arbetat för att underlätta för resenärerna under tiden kontrollerna har utförts. Liberalerna har dessutom föreslagit i att Region Skåne ska fakturera staten för de direkta kostnaderna för kontrollerna som drabbar Skånetrafiken och för de indirekta kostnaderna som drabbar Skåne till följd av kontrollernas tillväxthämmande effekter.

Den svenska regeringen har nyligen beslutat att förlänga de tillfälliga inre gränskontrollerna mellan bland annat Sverige och Danmark till och med den 11 februari 2017 och att förlänga id-kontrollerna till den 4 februari 2017.

Minskad valfrihet

Styret har tillsammans med SD övertagit flera verksamheter i offentlig regi trots att kvalitet och väntetider var högre i den privata regi. Exempelvis togs dialysvården i Malmö tillbaks, hjärtsjukvården i Helsingborg togs tillbaka och beslut om att överta ryggkirurgin i Ängelholm togs i slutet av året.

För Liberalerna i Region Skåne

Gilbert Tribo (L) gruppleadare

ÅRSMÖTE 2017

Vad händer en vanlig dag i Region Skåne?

- Föds 43 barn
- Besöker 9 952 skåningar en läkare
- Besöker 13 535 skåningar en annan vårdgivare än läkare
- Skrivs 515 skåningar in i slutenvård
- Flyttar 100 personer till och från Skåne
- Blir vi 30 skåningar fler
- Är 186 nationaliteter representerade bland skåningarna
- Görs 31 000 tågresor över Öresund med Skånetrafiken
- Görs 300 000 resor med buss

WE

LIBERAL

- vi ska bli fler!